

ОКРЪЖЕН СЪД - КЪРДЖАЛИ

Д О К Л А Д

ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА И ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ И НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБНИЯ РАЙОН ПРЕЗ 2010 ГОД.

Дейността на Окръжен съд – Кърджали и районните съдилища от Кърджалийския съдебен район през отчетната 2010 година е осъществявана съгласно изискванията на ЗСВ, разпоредбите на Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища - нов, издаден от Висшия съдебен съвет /обн. ДВ бр.66/18.08.2009 год./, както и в съответствие с цялостната конституционна, законова и подзаконова нормативна уредба.

I. ПЪРВОИНСТАНЦИОННИ ПРОИЗВОДСТВА

1. Брой дела за разглеждане през 2010 год.

1.1. Брой дела за разглеждане в Окръжен съд – Кърджали през 2010 год.

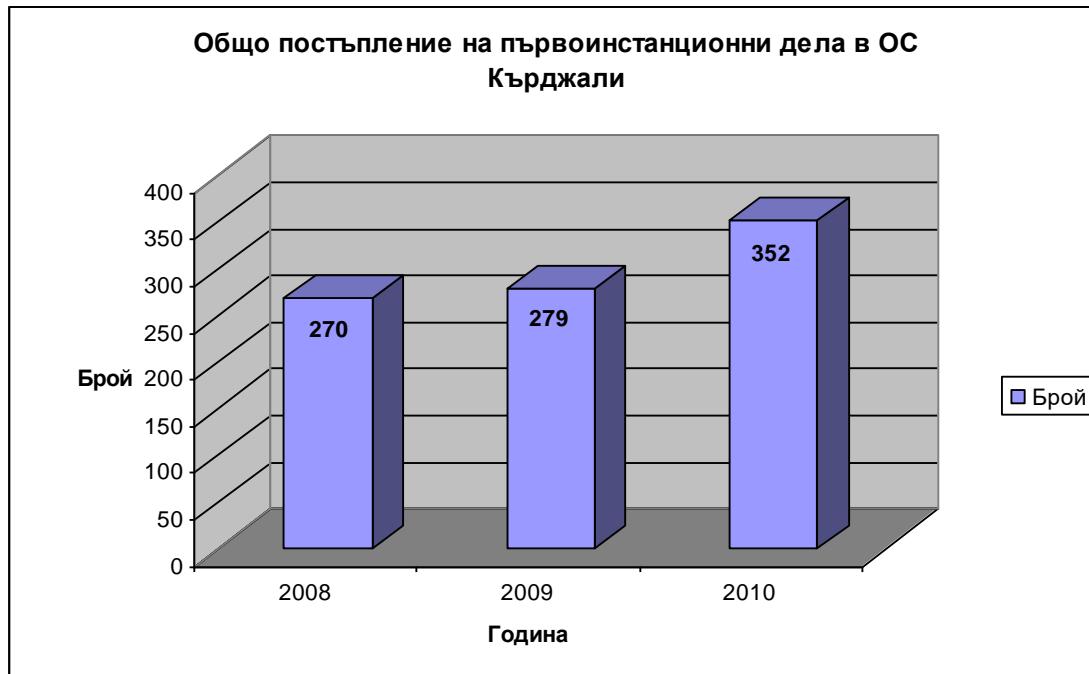
Подлежащи на разглеждане първоинстанционни дела в Окръжен съд – Кърджали през 2010 год. са 396 бр., от които несвършени от предходен период – 44 бр., или 11.11 %; и постъпили и новообразувани дела – 352 бр., или 88.89 %. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

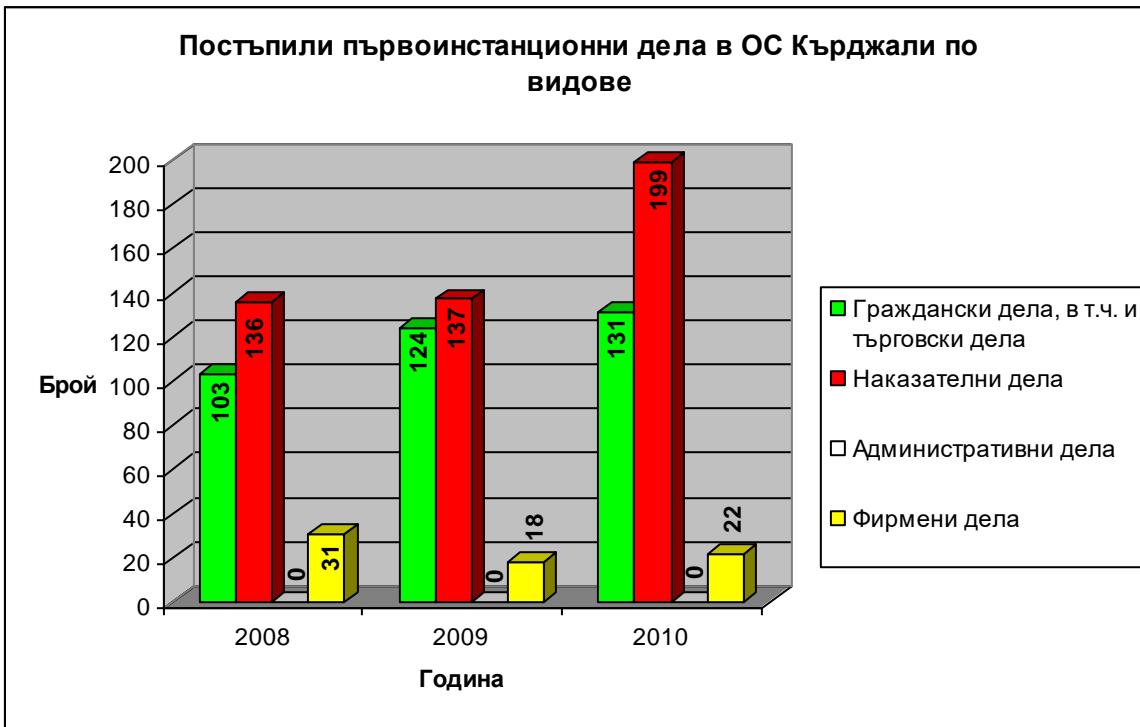
Окръжен съд - Първоинстанционни дела за разглеждане

Вид дело	Общо за разглеждане [бр]	в. т.ч. несвършени от предходен период		в.т.ч. новообразувани	
		Брой	% от общия брой	Брой	% от общия брой
Граждansки дела /без търговски и административни/	113	19	16,81%	94	83,19%
Търговски дела	57	20	35,09%	37	64,91%
Наказателни дела	203	4	1,97%	199	98,03%
Фирмени дела	22	0	0,00%	22	100,00%
Административни дела	1	1	100,00%	0	00,00%
Общо:	396	44	11,11%	352	88,89%

Общото постъпление на първоинстанционни дела от всички видове в **Окръжен съд – Кърджали** през 2010 год. – наказателни, граждansки, търговски, административни и фирмени, през отчетния период се разкрива от таблица “Отчет за работата на Окръжен съд – Кърджали за 12 месеца на 2010 год.” – Приложение № 1 към настоящият доклад, представляваща неразделна част от него.

Постъплението и динамиката на първоинстанционните дела в Окръжен съд – Кърджали за последните три години /вкл. 2009 год. и 2008 год./, общо и по видове – наказателни, граждansки /в т.ч. и търговски/, административни и фирмени, може да се проследи по диаграмите:

Сравнителният анализ на постъпилите и новообразувани дела в Окръжен съд – Кърджали показва, че е налице увеличение на ръста на общото постъпление на първоинстанционни дела през 2010 год., в сравнение с предходният отчетен период. Така, през 2010 год. в съда са постъпили и са били образувани общо 352 бр. първоинстанционни дела от всички видове, при 279 бр. дела през 2009 год., и 270 бр. дела през 2008 год. Постъплението на отделните видове дела бележи известно разлике - наблюдава се незначително намаление в постъплението на първоинстанционни частни гражданска дела и разпитите, докато при гражданските, търговските, фирмени, първоинстанционните наказателни и частни наказателни дела е налице увеличение, като най-съществено е то при частните наказателни дела.

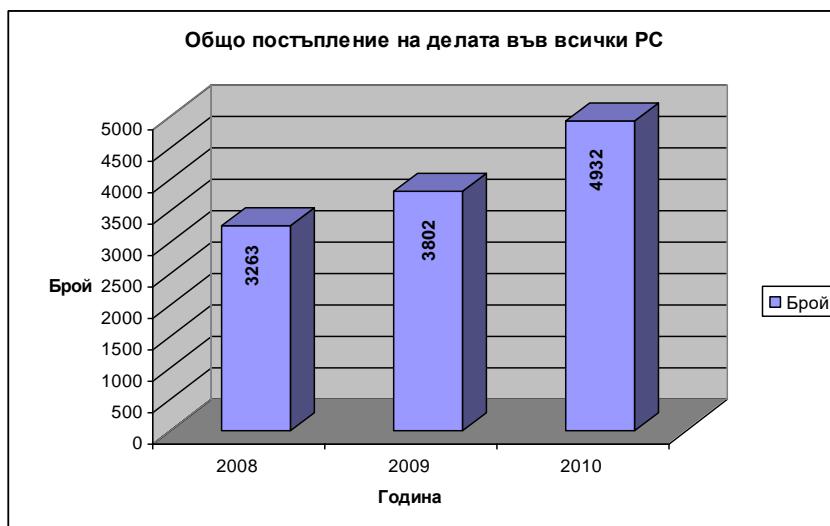
1.2 Брой дела за разглеждане в районните съдилища от съдебния район през 2010 год.

Общийт брой подлежащи на разглеждане първоинстанционни дела в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район през 2010 год. е 5 370 бр., от които несвършени от предходен период – 438 бр., или 8.16%; и новообразувани дела – 4 932 бр., или 91.84%. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

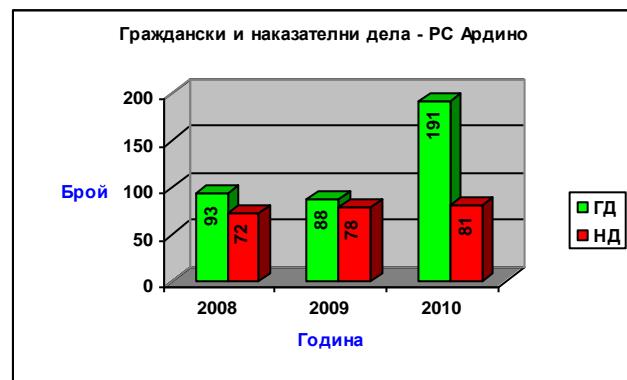
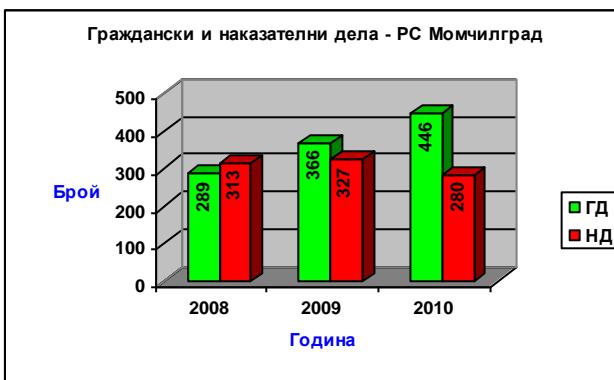
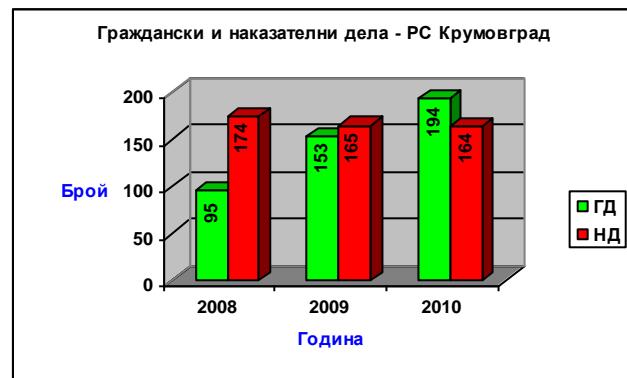
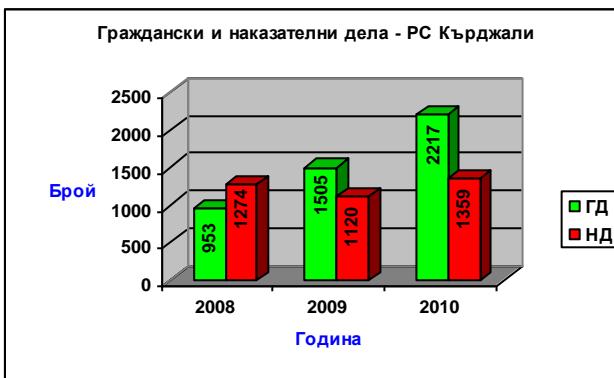
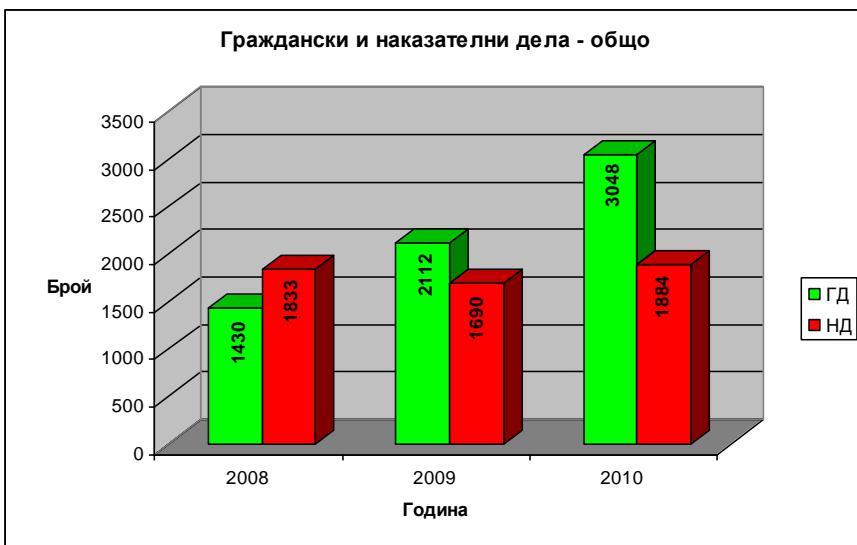
Районни съдилища - Първоинстанционни дела за разглеждане

Вид дело	Общо за разглеждане [бр]	в. т.ч. несвършени от предходен период		в.т.ч. новообразувани	
		Брой	% от общия брой	брой	% от общия брой
Граждански дела	3 321	273	8,22%	3 048	91,78%
Наказателни дела	2 049	165	8,05%	1 884	91,95%
Общо:	5 370	438	8,16%	4 932	91.84%

Що се отнася до общото постъпление на първоинстанционни граждански и наказателни дела в **районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район през 2010 год., то от изложените по-горе данни е видно, че през настоящият отчетен период в съдилищата са постъпили и са били образувани общо 4 932 бр. дела от всички видове, докато през 2009 год. постъплението е възлизало на 3 802 бр. дела, а през 2008 год. – 3 263 бр., т.е. може да се направи извода, че е налице значително увеличение в общото постъпление на делата в районните съдилища на съдебния район в сравнение с предходния отчетен период. Общото постъпление на делата във всички районни съдилища – наказателни и гражданска /без нотариалните дела/, през отчетния период се разкрива от таблица “Годишен отчет за работата на Районен съд – всички от Кърджалийския съдебен окръг за 12 месеца на 2010 год.” – Приложение № 3 към настоящият доклад, представляваща неразделна част от него. Общото постъпление и динамиката на делата от всички видове в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район за последните три години /вкл. 2009 год. и 2008 год./, може да се проследи по диаграмата:

Сравнителният анализ показва, че през отчетния период са запазва наблюдаваната през последните години в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район тенденция на увеличение на общото постъпление на граждански дела /без нотариалните/, като е налице значително увеличение в постъплението на този вид дела - 3 048 бр. през 2010 год., 2 112 бр. през 2009 год., и 1 430 бр. през 2008 год. Посоченото увеличение в постъплението на граждански дела се дължи най-вече на рязкото нарастване на постъплението на заповедни производства по чл. 410 и чл. 417 от ГПК – общо 1430 бр. през 2010 год., при 983 бр. през 2009 год., както и увеличението на граждански дела, производства по чл.310 ГПК, частни граждански и други граждански дела; докато при административните по ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ и делата от и срещу търговци е налице незначително намаление на ръста на постъпление, в сравнение с предходния отчетен период. Преодоляна през отчетния период е тенденцията на намаление в общото постъпление на наказателни дела – 1 884 бр. през 2010 год., при 1 690 бр. през 2009 год. и 1 833 бр. през 2008 год. Посоченото увеличение през отчетната година се дължи на увеличението в постъплението на частни наказателни дела и административнонаказателни дела; докато при наказателните от общ характер, наказателни от частен характер дела, дела по чл.78а от НК и разпитите се наблюдава намаление в постъплението. В отделните районни съдилища от съдебния район посочените тенденции се проявяват по различен начин: налице е ръст на общо постъпление на наказателни дела, макар и неголям, в РС – Кърджали и РС – Ардино /където е налице незначително увеличение/, в РС – Крумовград е запазено нивото на постъпление на наказателни дела, а в РС – Момчилград е налице неголямо намаление. При гражданските дела постъплението е увеличено във всички районни съдилища от съдебния район, като най-съществено е същото в РС – Кърджали. Постъплението на делата по видове – гражданска и наказателни, вкл. и разпитите, общо за съдебния район и в отделните районни съдилища през последните три години, в т.ч. и през отчетния период, е видно от следните диаграми:

2. Брой свършени /решени/ първоинстанционни дела

От подлежащите на разглеждане дела в **Окръжен съд – Кърджали**, през отчетния период са свършени общо 361 бр. първоинстанционни дела, като относителният дял на свършените дела спрямо наличните за разглеждане дела възлиза на 91.16 %; а в края на отчетния период са останали несвършени общо 35 бр. дела, което представлява 8.84 % от всички налични дела за разглеждане. От свършените дела, в 3-месечен срок е приключило

разглеждането общо на 336 бр. дела, или средно 93.07 %. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Окръжен съд - Свършени първоинстанционни дела

Вид дело	Общ брой свършени дела		От свършените - в тримесечен срок		Останали несвършени в края на отчетния период	
	брой	% от общия брой дела за разгл.	брой	% от свършени дела	брой	% от общия брой дела за разгл.
Граждansки дела /без търговски и административни/	101	89,38%	87	86,14%	12	10,62%
Търговски дела	39	68,42%	30	76,92%	18	31,58%
Наказателни дела	200	98,52%	198	99,00%	3	1,48%
Фирмени дела	21	95,45%	21	100,00%	1	4,55%
Административни дела	0	00,00%	0	00,00%	1	100,00%
Общо:	361	91,16%	336	93,07%	35	8,84%

Сравнителният анализ на свършените през 2010 год. първоинстанционни дела от Окръжен съд – Кърджали показва значително увеличение на свършване на делата в сравнение с предходния отчетен период – 361 бр., при свършени 275 бр. през 2009 год. Разгледани по видове дела, данните показват, че в сравнение с 2009 год. е налице увеличение при всички видове свършени първоинстанционни граждански дела /без административните/ спрямо предходния отчетен период. Същевременно, броят на свършените през отчетния период първоинстанционни дела е поголям от новообразуваните през 2010 год. такива в Окръжния съд, като към 31.12.2010 год. е налице незначително намаление на останалите несвършени в края на отчетния период първоинстанционни дела – общо 35 бр., спрямо тези в края на 2009 год. – общо 44 бр. Броят на свършените първоинстанционни гражданска /вкл. търговските/ и наказателни дела, както и фирмени дела /за регистрация на читалища, сдружения с нестопанска цел и фондации и др., респ. промени в регистрацията на такива/, по видове и общо, от всеки съдия от Окръжния съд, е показан в таблица – Приложение № 2 към настоящия доклад, представляваща неразделна част от същия. Следва да се отбележи, че в сравнение с предходния отчетен период е влошен процента на свършване на първоинстанционните търговски дела в 3-месечен срок – 76.92 %, при 91.30 % свършени в 3-месечен срок търговски дела през 2009 год. Същевременно, налице е подобреие на този показател по отношение на гражданските и наказателни дела през отчетния период в сравнение с предходния такъв, като при първоинстанционните наказателни дела в 3-месечен срок са свършени 99.00 % от делата.

Следва да се посочи, че от останалите в Окръжен съд – Кърджали несвършени първоинстанционни граждански дела /вкл. търговските и административните/, общо 9 бр. са със срок на разглеждане повече от 1 година, от които 6 бр. – от 1 до 3 години, и 3 бр. – над 5 години. Всички останали несвършени наказателни първоинстанционни дела – общо 3 бр. /Н.о.х.дела/, са със срок на разглеждане над 1 година. Едното от последните е с голяма сложност от фактическа и правна страна – длъжностно присвояване по чл. 203 от НК, наложило назначаването на няколко допълнителни експертизи, както и наложителен разпит на множество свидетели и вещи лица, които не са от съдебния район на гр.Кърджали; производството по друго от делата е спряно, поради неявяването на един от двамата подсъдими /за извършено престъпление в съучастие/, по отношение на който е водено наказателно производство и е осъден в Република Словакия на наказание „лишаване от свобода“ за извършено престъпление в посочената държава, като към настоящият момент предстои трансфер на осъденото лице за изтърпяване на наложеното му наказание в Република България; а по третото неколократно са изготвяни и изпращани за изпълнение международни съдебни поръчки за призоваване на свидетели и пострадал от престъплението до Република Гърция, което е наложило многократно насрочване на делото за срок от не по-малък от 5 месеца след образуването, респ. от отлагането му. От изложеното е видно, че забавата при решаване на посочените дела се дължи на обективни причини. От друга страна, няма свършени първоинстанционни дела в Кърджалийския окръжен съд, съдебните актове по които да са изгответи след законовите и инструктивни срокове, с което да са били засегнати права на страни по делата.

През 2010 год. **районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район са свършили общо 4 846 бр. първоинстанционни дела от всички видове, като относителният дял на свършените дела спрямо наличните за разглеждане дела възлиза на 90.24 %; а в края на отчетния период са останали несвършени общо 524 бр. дела, което представлява 9.76 % от всички налични дела за разглеждане в съдилищата. От свършените дела, в 3-месечен срок е приключило разглеждането общо на 4 266 бр. дела, или средно 88.03 %. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Районни съдилища - Общо свършени дела

Вид дело	Общ брой свършени дела		От свършените – в тримесечен срок		Останали несвършени в края на отчетния период	
	Брой	% от общия брой дела за разгл.	Брой	% от свършените дела	брой	% от общия брой дела за разгл.
Граждански дела	2 935	88,38%	2 525	86,03%	386	11,62%
Наказателни дела	1 911	93,27%	1 741	91,10%	138	6,73%
Общо:	4 846	90,24%	4 266	88,03%	524	9,76%

Тези данни сочат, че са свършени по-малък брой дела от постъпилите в районните съдилища през годината, като към 31.12.2010 год. е увеличен броя на останалите несвършени дела – от 438 бр. в края на 2009 год., на 524 бр. в края на 2010 год. /т.e. с 86 бр./, което е пренебрежим брой в сравнение с общия брой дела за разглеждане през отчетния период от районните съдилища, който не дава възможност да се направят изводи относно наличието на негативната тенденция по отношение на този показател. Същевременно следва да се отбележи, че в процентно изражение е налице увеличение на свършените дела спрямо общия брой дела за разглеждане през отчетния период в сравнение с предходния отчетен такъв – свършени са общо 90.24 % от делата за разглеждане през 2009 год., при 89.62 % през 2009 год., респ. намалял е относителният дял на останалите несвършени дела спрямо общия брой дела за разглеждане в края на отчетния период, в сравнение с края на 2009 год. – 9.76 % в края 2010 год. спрямо 10.38 % към 31.12.2009 год.

Следва да се посочи, че от останалите в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район несвършени граждански дела, общо 8 бр. са със срок на разглеждане повече от 1 година, от които 6 бр. – от 1 до 3 години, 1 бр. – от 3 до 5 години и 1 бр. над 5 години. Изложеното показва, че е налице значително намаление през 2010 год. на броя на несвършените граждански дела, чието разглеждане продължава повече от 1 година, в сравнение с предходния отчетен период, когато същите са били общо 24 бр. По отношение на несвършените наказателни дела – общо 74 бр. /без административнонаказателните и частните наказателни дела/, със срок на разглеждане до 3 месеца от първоначалното образуване на делото са 60 бр.; от 3 до 6 месеца – 11 бр.; от 6 месеца до 1 година – няма; и над 1 година – 3 бр. Председателите на районните съдилища не са изложили данни в годишните си отчетни доклади относно причините за забавеното им разглеждане, вкл. и за гражданските дела, поради което в настоящият доклад

не могат да се направят обобщени изводи в тази връзка. От друга страна, не се сочат в годишните доклади на районните съдилища свършени първоинстанционни дела, съдебните актове по които да са изгответи след изтичане на законовите и инструктивни срокове, с което да са били засегнати права на страни по делата.

2.1. Брой на решените първоинстанционни дела по същество – анализ по видове.

През 2010 год. в **Окръжен съд – Кърджали** по същество са свършени общо 298 бр. първоинстанционни дела, които по видове се разпределят, както следва:

- гражданска дела /без търговските/ - 68 бр.;
- търговски дела – 30 бр.;
- фирмени дела - 21 бр.;
- наказателни дела – 179 бр.;

През същият период в **районните съдилища** от Кърджалийският съдебен район по същество са свършени общо 4 271 бр. дела, които по видове се разпределят, както следва:

- гражданска дела - 2 621 бр.;
- наказателни дела – 1 650 бр.;

2.2. Брой на прекратените дела – причини

Прекратени през 2010 год. в **Окръжен съд – Кърджали** първоинстанционни дела общо са 63 бр. дела, от които гражданска /без търговските дела/ - 33 бр.; търговски – 9 бр.; наказателни – 21 бр.; и фирмени – няма.

От прекратените 33 гражданска дела /вкл. и 4 бр. първоинстанционни ч.гр.дела/, 6 бр. са прекратени поради недопустимост на предявеният иск; по 3 бр. дела производството е прекратено поради отказ или оттегляне на иска; 6 бр. са прекратени и изпратени на други съдилища по подсъдност; 14 бр. дела са прекратени поради неотстраняване на допуснати в исковата молба нередовности в дадения от съда срок; 1 бр. дело е прекратено поради непоискано възобновяване в 6-месечния срок след спиране на производството по взаимно съгласие на страните; 3 бр. частни гражданска дела са прекратени поради повторно завеждане на едни и същи искания за допускане на обезпечenie на бъдещи искове. Аналогични са причините за прекратяване и на 9 бр. търговски дела: 2 бр. са прекратени поради оттегляне или отказ от иска; 2 бр. поради недопустимост на иска; 1 бр. дело е прекратено и изпратено по подсъдност на друг съд; 1 бр. е прекратено поради непоискано възобновяване в 6-месечния срок след спиране на производството по взаимно съгласие на страните; и по 3 бр. дела производството по делото е било

прекратено поради неотстраняване на допуснати в исковата молба нередовности в дадения от съда срок.

Що се отнася до прекратените 21 бр. наказателни дела, от тях Н.о.х.дела са 16 бр. и 5 бр. са частни наказателни дела. От прекратените 16 бр. наказателни дела от общ характер, 13 бр. са прекратени поради сключване на споразумения между защитника на обвиняемия/подсъдимия и прокурора за решаване на делото по реда на чл.381 и сл. от НПК, и одобряването им от съда, а 3 бр. дела са прекратени и върнати на ОП – Кърджали за отстраняване на допуснати на досъдебното производство съществени нарушения на процесуалните правила. От частните наказателни дела, 1 бр. е прекратено поради недопустимост на молбата; 1 бр. поради недопустимост на предложение на ОП – Кърджали; 1 бр. е прекратено и изпратено на друг съд по подсъдност; 1 бр. е прекратено поради неизпълнение на ОП – Кърджали на задължението да представи досъдебното производство в съда; и по 1 бр.дело производството е прекратено и делото е върнато на РС – Кърджали за произнасяне по молбата на молителя.

Прекратени през 2010 год. **в районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район са общо 575 бр. дела, от които: 314 бр. граждански дела и 261 бр. наказателни дела.

Сочените от районните съдилища в годишните им отчетни доклади причини за прекратяване на гражданските дела се свеждат най-често до: оттегляне или отказ от иска; сключване на спогодби; предявени недопустими искове; неотстраняване на нередовности в исковите молби в даден от съда срок; изпращане на дела по подсъдност на други съдилища, прекратяване на образувани частни граждански дела за изпълнение на съдебни поръчки, поради изпълнението им, неявяване на страни по бракоразводни дела и т.н. Що се отнася до прекратяването на наказателните дела, то установява се от годишните отчетни доклади на съдилищата, че от прекратените общо 261 бр. такива дела през отчетния период, 105 бр. наказателни общ характер дела са прекратени поради сключване на споразумения между обвиняемия /респ.подсъдимия/ и прокурора по реда на чл. 381 – чл. 384 от НПК, одобрени от съда; върнати за доразследване на съответната районна прокуратура са общо 13 бр. дела; 7 бр. наказателни частен характер дела са прекратени поради постигане на спогодба между страните; а останалите дела са прекратени по други причини – оттегляне на тъжба, неявяване на тъжител, даване на съгласие за доброволно лечение, изпращане на дела по подсъдност, изтичане на давност, недопустимост на жалба, изпълнени съдебни поръчки, неявяване на свидетел или обвиняем при насрочени разпити и др.

3. Брой обжалвани и протестирали дела, резултати от въззвината и касационната проверка, изводи

През 2010 год. са обжалвани общо 85 бр. първоинстанционни дела на Окръжен съд – Кърджали. По видове дела, същите се разпределят, както следва: обжалвани граждansки дела /без административните и търговските дела/ - 59 бр.; търговски дела – 15 бр.; административни дела – няма; и първоинстанционни наказателни дела – общо 11 бр., от които Н.о.х.дела – 4 бр. След извършване на проверка на жалбите по посочените дела по въззвинен и касационен ред, резултатите от същите са следните:

Окръжен съд – Обжалвани първоинстанционни дела, резултати

Вид дело	Общ брой обжалвани дела	Оставени в сила	Отменени изцяло	Отменени отчасти /изменени/	Обез силени	Производството прекратено
Граждansки дела /без търговски и административни/	59	9	8	-	-	-
Търговски дела	15	3	4	-	-	-
Наказателни дела в т.ч. НОХ дела	11 4	7 1	1 1	- 1	- -	- -
Административни дела	-	-	-	-	-	-
Общо:	85	19	13	1	-	-

По останалите обжалвани и протестирали съдебни актове по първоинстанционни дела на Окръжния съд, към момента на изготвяне на доклада няма върнати дела от въззвината или касационната инстанция. Данни за обжалваните и протестираните дела в Окръжния съд през 2010 год., общо и по видове за всеки съдия от Окръжния съд /вкл. и обжалваните и протестираните съдебни актове по въззвинни дела/, ведно с резултатите от обжалването, са отразени в таблица – Приложение № 2 към настоящия доклад, представляваща неразделна част от същия.

В районните съдилища от Кърджалийския съдебен район през 2009 год. са били обжалвани общо 582 бр. дела, от които граждански дела - 292 бр. и наказателни дела – 290 бр. Резултатите от въззвината и касационната проверка по посочените дела, отразени в годишните доклади, са следните:

Районни съдилища – Обжалвани дела, резултати

Вид дело	Общ брой обжалвани дела	Оставени в сила /потвърдени/	Отменени изцяло	Отменени отчасти /изменени/
Граждански дела	294	110	24	28
Наказателни дела	344	173	90	31
Общо:	638	283	114	59

По останалите обжалвани съдебни актове по граждански и наказателни дела, към момента на изготвяне на настоящият доклад делата не са върнати в съдилищата от въззвината или касационата инстанция. Необходимо е да се посочи, че броя на обжалвани дела в районните съдилища е по-голям от постъпилите и разгледани през отчетния период в Окръжния съд, предвид немалкия брой обжалвани по касационен ред административнонаказателни дела по ЗАНН пред административния съд.

Изложените данни показват, че качеството на правораздавателната дейност на Окръжния съд и районните съдилища от съдебния район през отчетния период е на сравнително добро ниво. Разбира се, тези данни не дават пълна представа за качеството на правораздаването, с оглед големия брой обжалвани и протестирали дела, по които няма все още резултат от въззвинва или касационна проверка. Най-общо, причините за цялостна отмяна на съдебни актове по първоинстанционни наказателни и граждански дела в съдилищата от Кърджалийския съдебен район, и постановяване на нови съдебни актове по същество от въззвината и касационната инстанция, resp. връщане на делата за ново разглеждане от друг състав на съда, се свеждат до нарушение на материалния закон или допуснати съществени процесуални нарушения при постановяване на актовете и при разглеждане на делата. В тази връзка следва да се посочи, че както в Окръжния съд, така и в районните съдилища от съдебния район е въведена практиката на запознаване на всички съдии с резултатите от върнатите в съдилищата дела, с оглед установяване на допуснати грешки и нарушения при разглеждането и решаването им и недопускане на такива занапред.

4. Средна натовареност за съдебния район по видове дела – наказателни, граждански, търговски; както и спрямо общия брой дела за разглеждане и спрямо свършените дела

Средномесечната натовареност на съдиите в Окръжен съд – Кърджали през отчетната година по отношение на първоинстанционните дела от всички видове, спрямо общия брой дела за разглеждане, е както

следва: по щат – 3.00 бр. дела, каквато е и действителна натовареност, с оглед заемането на всички щатни съдийски бройки в съда през целия отчетен период, респ. липсата на неотработени човекомесеци заради незаемане на щатни бройки, продължително боледуване или ползване на неплатен отпуск. Средната натовареност по видове дела се установява от следната таблица:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Действителна натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия /бр./
Граждански дела, вкл. фирмени	1.02	1.02
Наказателни дела	1.54	1.54
Административни дела	0.01	0.01
Търговски дела	0.43	0.43
Общо	3.00	3.00

Посоченият показател, но спрямо свършените в Окръжния съд дела, е както следва: по щат – 2.77 бр. дела, и съобразно действителната натовареност – 2.77 бр. Средната натовареност на съдиите от Окръжния съд по видове свършени дела е видно от таблицата:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Действителна натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия /бр./
Граждански дела, вкл. фирмени	0.95	0.95
Наказателни дела	1.52	1.52
Административни дела	0.00	0.00
Търговски дела	0.30	0.30
Общо	2.77	2.77

Средномесечната обща натовареност **на районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район през отчетната година по отношение на първоинстанционните дела от всички видове, спрямо общия брой дела за разглеждане, е както следва: по щат – 29.83 бр. дела, и съобразно действителна натовареност /без неотработените човекомесеци поради незаемане на щатни бройки, продължително боледуване или ползване на неплатен отпуск/ – 33.57 бр. Средната натовареност по видове дела се установява от следната таблица:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Действителна натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия /бр./
Гражданска дела	18.45	20.76
Наказателни дела	11.38	12.81
Общо	29.83	33.57

Посоченият показател, но спрямо свършените в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район дела, е както следва: по щат – 26.93 бр. дела, и съобразно действителната натовареност – 30.28 бр. Средната натовареност на съдиите от районните съдилища съд по видове свършени дела е видно от таблицата:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Действителна натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия /бр./
Гражданска дела	16.31	18.34
Наказателни дела	10.62	11.94
Общо	26.93	30.28

Същевременно, отделните районни съдилища от Кърджалийския съдебен район имат различна средна натовареност, както следва:

Районни съдилища – Натовареност

Районен съд	Спрямо общ брой дела за разглеждане		Спрямо брой свършени дела	
	натовареност по щат	Действителна натовареност	натовареност по щат	действителна натовареност
Районен съд - Кърджали	40,16	46,45	36,54	42,27
Районен съд - Момчилград	23,11	24,47	20,61	21,82
Районен съд - Крумовград	16,21	16,21	14,38	14,38
Районен съд - Ардино	12,25	15,47	10,46	13,21

От изложеното е видно, че най-голяма средна натовареност през 2010 год. – по щат и действителна, са имали съдиите в Кърджалийския районен съд, следван от РС – Момчилград, а най-малка средна натовареност

са имали съдиите в РС – Ардино. Това е така, както с оглед най-голямото постъпление на дела от всички видове в РС – Кърджали, така и поради обстоятелството, че в посоченият съд през целия отчетен период не е била заета една щатна бройка за длъжността „съдия в РС”.

Сравнителният анализ на посоченият показател в съдебния район за 2010 год. и за предходния отчетен период показва, че в Окръжен съд – Кърджали е налице незначително увеличение в средномесечната натовареност на работещите в съда съдии, както по отношение на общия брой първоинстанционни дела за разглеждане, така и по отношение на свършените такива дела, по щат и съобразно действителната им натовареност, дължащо се както на малкото увеличение на постъпление на дела през годината, така и на заемането на всички щатни съдийски бройки през целия отчетен период, което е довело и до увеличаване на отработените човекомесеци от съдиите. Що се отнася до районните съдилища в съдебния район на Кърджалийския окръжен съд, то следва да се посочи, че във всички районни съдилища е налице увеличение както на средната натовареност по щат по отношение на общия брой дела за разглеждане и на свършените дела; така и на средната действителна натовареност - по отношение и на двата показателя, което се дължи на общото увеличение в постъпление на делата във всички районни съдилища, в сравнение с предходният отчетен период, посочено по-горе в доклада. В тази връзка е необходимо да се посочи, че както за Окръжен съд – Кърджали, така и за районните съдилища – общо и поотделно, средната натовареност на съдиите е под средната такава за страната.

5. Средна натовареност на съдиите. Тежест на видовете разпределени и решени дела и качество на съдебните актове. Незаети места, причини.

Средната натовареност на съдиите от Окръжен съд – Кърджали и от районните съдилища от Кърджалийския съдебен район е посочена в предходната точка на настоящият доклад, поради което не е необходимо изложените констатации да бъдат преповтаряни. Що се отнася до тежестта на отделните видове дела – разпределени по съдии и решени, то следва да се посочи, че от средата на 2005 год. в Окръжния съд, а от средата на 2006 год. - и във всички районни съдилища / без РС – Ардино/, се прилага принципът на случаен избор при разпределение на делата, при което тежки за съдебния район наказателни дела /напр. умишлени убийства, грабежи, представляващи опасен рецидив и др. – за Окръжен съд; длъжностни присвоявания, измами, кражби и др. – за районните съдилища/ се разпределят сравнително равномерно между съдиите от съответните съдилища в съответствие с посоченият принцип. Следва да се отбележи, че в РС – Ардино този принцип на разпределяне и решаване на делата не е спазван от 15.02.2007 год., когато вторият съдия в този съд е назначен за съдия в Административен съд –

Кърджали, при което всички дела след тази дата са разглеждани и решавани от единственият останал в съда съдия и от командирани от председателя на Окръжния съд съдии от Окръжният съд и от други районни съдилища, вкл. и от началото на отчетния период до 18.05.2010 год., когато е встъпил в длъжност назначеният втори съдия в този съд Валентин Петров.

Към края на отчетния период не е заета една щатна длъжност в съдилищата от Кърджалийския съдебен район – „съдия в РС” – Кърджали. Същата длъжност е била овакантена, считано от 18.12.2009 год., поради назначаването на заемалият я съдия Сунай Осман за административен ръководител – председател на РС – Ардино, и е останала вакантна през целия отчетен период. Както бе посочено по-горе в доклада, в РС – Ардино е била вакантна длъжността „съдия в РС” от началото на отчетния период до 18.05.2010 год., като на тази длъжност е бил назначен Валентин Петров. Вакантната към 01.01.2010 год. щатна длъжност за „съдия в РС” в Момчилградския районен съд е била заета от 01.03.2010 год., когато в изпълнение на същата е встъпил Атанас Узунов, назначен след провеждане на конкурс. Следва да се отбележи, че неземането на вакантната съдийска длъжност в РС - Кърджали за дълъг период от време несъмнено оказва негативно влияние върху работата на този съд, както и върху общата натовареност на останалите съдии в съда, resp. със земането й през настоящата година би се подобрila работата на съда, имайки предвид и обстоятелството, че съдиите в РС – Кърджали имат най-висока средна натовареност в сравнение с останалите съдилища от съдебния район. В Окръжен съд – Кърджали и РС – Крумовград всички магистратските длъжности са били заети през цялата година.

6. Структура на наказаната престъпност

В Окръжен съд – Кърджали през 2010 год. са били образувани и разгледани първоинстанционни наказателни от общ характер дела, по видове и брой по глави от НК, както следва:

Окръжен съд - Структура на наказаната престъпност

Престъпления по глава от НК	Дела за разглеждане			Свършени дела			Съдени лица [бр]	Осъдени лица [бр]		
	Несвършени от предходен период	Новообразувани	Общ брой	Решени по същество	Прекратени					
					По споразумение по реда на чл. 381 и сл.	По други причини				
По Глава I	0	0	0	0	0	0	0	0		
По Глава II	0	4	4	3	0	1	4	3		
По Глава V	2	3	5	1	2	0	4	4		

По Глава VI	1	1	2	0	0	1	1	-
По Глава VII	0	2	2	0	1	1	2	1
По Глава VIII	1	1	2	2	0	0	2	2
По Глава IX	0	0	0	0	0	0	0	0
По Глава IXА	0	1	1	0	1	0	1	1
По Глава X	0	0	0	0	0	0	0	0
По Глава XI	0	10	10	1	9	0	10	10
По Глава XII	0	0	0	0	0	0	0	0
По Глава XIV	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо:	4	22	26	7	13	3	24	21

Наказателните общ характер дела, подлежащи на разглеждане от **районните съдилища** в Кърджалийския съдебен район – видове и брой по глави от НК, са общо, както следва:

Районни съдилища - Структура на наказаната престъпност

Престъпления по глава от НК	Дела за разглеждане			Свършени дела		Съдени лица [бр]	Осъдени лица [бр]	
	Несвършени от предходен период	Новообразувани	Общ брой	Решени по същество	Прекратени			
					Споразумение по реда на чл. 381			
По Глава II	10	20	30	16	9	1	27	26
По Глава III	-	4	4	3	-	1	4	4
По Глава IV	3	17	20	15	-	1	15	13
По Глава V	13	93	106	69	9	4	109	104
По Глава VI	1	16	17	13	1	-	14	14
По Глава VII	-	-	-	-	-	-	-	-
По Глава VIII	2	9	11	9	2	-	13	13
По Глава IX	6	17	23	11	5	1	26	26
По Глава X	1	16	17	9	5	2	30	28
По Глава XI	18	248	266	171	73	4	248	247
По Глава XII	-	-	-	-	-	-	-	-
По Глава XIV	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо:	54	440	494	316	104	14	486	475

Видове и брой по текстове от НК за делата със значим обществен интерес

През 2010 год. в **Окръжен съд – Кърджали** и в **районните съдилища** от съдебния район не са образувани и разглеждани дела, които са определени с приетите от ВСС „Мерки за усъвършенстване организацията на работата в съдилищата и прокуратурата по делата от особен обществен интерес“ като такива със значим обществен интерес – нито дела по изрично изброените в

Мерките квалифицирани състави от НК, нито такива, невключени в тях, но придобили изключително значим обществен интерес.

6.1 Относителен дял на осъдителните присъди спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления

Относителният дял на осъдителните присъди /респ.споразумения по чл.381 и сл. от НПК, имащи последиците на влезли в сила присъди/ спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления през 2010 год. в **Окръжен съд – Кърджали**, е както следва:

Престъпления по глава от НК	Брой	%
По Глава II	3	75
По Глава V	5	60
По Глава VI	0	0
По Глава VII	1	50
По Глава VIII	2	100
По Глава IXa	1	100
По Глава XI	10	100

Що се отнася до общият относителен дял на осъдителните присъди /респ.споразумения по чл.381 и сл. от НПК, имащи последиците на влезли в сила присъди/ спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления **в районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район през 2010 год., то същият е, както следва:

Престъпления по глава от НК	Брой	%
По Глава II	25	83.33
По Глава III	3	75.00
По Глава IV	15	75.00
По Глава V	79	74.53
По Глава VI	14	82.35
По Глава VIII	11	100.00
По Глава IX	16	69.57
По Глава X	14	82.35
По Глава XI	244	91.73

6.2 Наказана престъпност с влезли в сила присъди и брой осъдени лица в края на отчетния период

От постановените през 2010 год. в **Окръжен съд – Кърджали** осъдителни присъди / в т.ч. и споразумения по чл.381 и сл. от НПК/ - общо 20 бр., влезли в сила са 17 бр., като по същите са осъдени общо 17 бр. лица.

Посоченият показател за **районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район показва следните данни: общо постановени 421 бр.осъдителни присъди и споразумения по чл.381 и сл. от НПК по наказателни дела от общ

характер, от които 409 бр. са влезли в сила, като по същите са осъдени 474 бр. лица.

7. Брой, конкретизация и причини за оправдателни присъди

През отчетния период в **Окръжен съд – Кърджали** няма постановени оправдателни присъди по внесени от ОП – Кърджали обвинителни актове.

Районните съдилища от съдебния район са постановили през 2010 год. общо 5 бр. оправдателни присъди. Посочените в годишните им отчетни доклади причини за постановяването им се свеждат най-вече до несъставомерност на деянията на подсъдимите по предявлените им обвинения от обективна и/или субективна страна, липса на несъмнени доказателства за авторство на деянието и др., т.е. недобра работа на органите на досъдебното производство.

II. ВЪЗЗИВНИ ПРОИЗВОДСТВА

1. Брой дела за разглеждане през 2010 год.

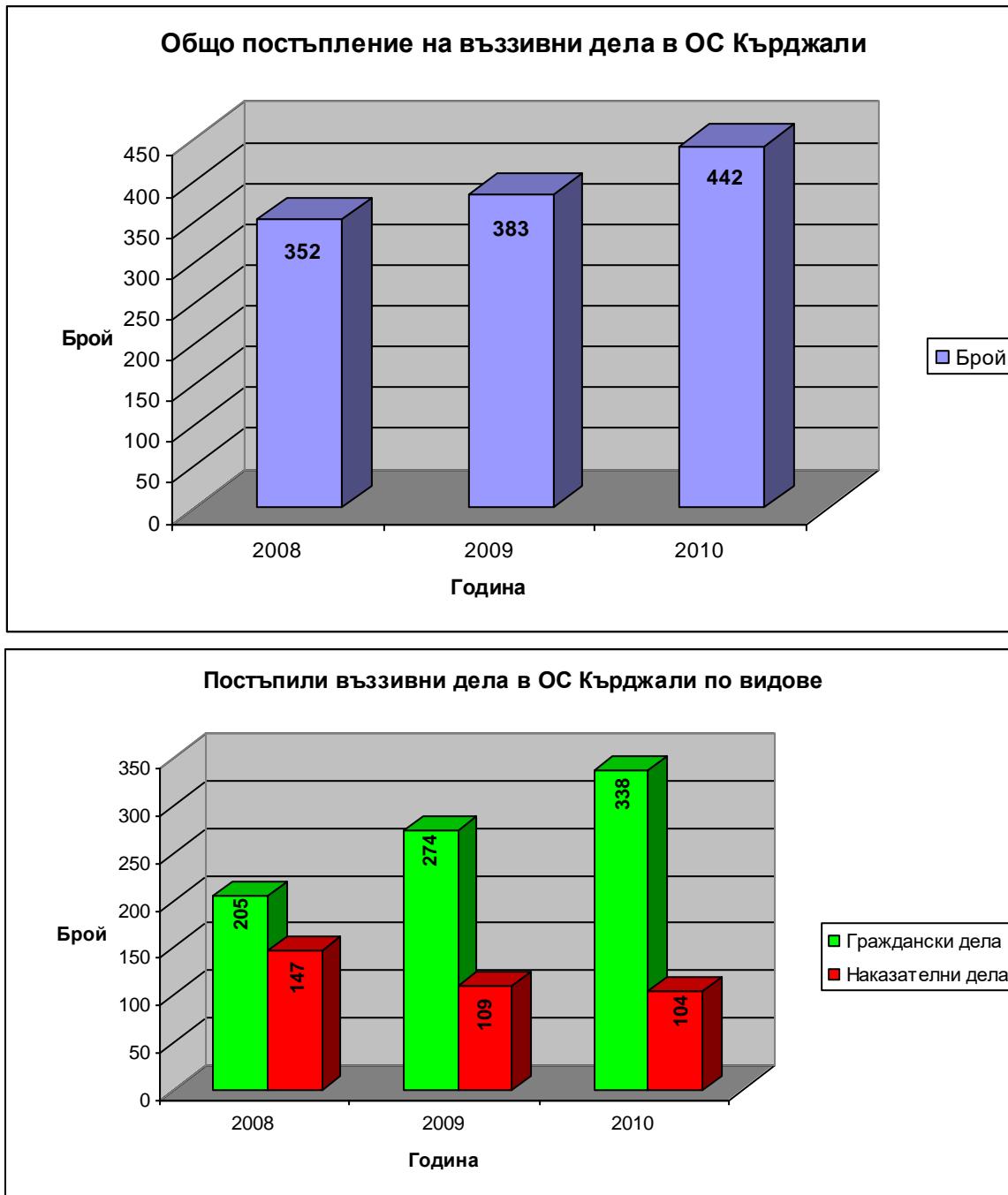
Подлежащи на разглеждане второинстанционни дела в Окръжен съд – Кърджали през 2010 год. са общо 467 бр., от които несвършени от предходен период – 25 бр., или 5.35 %; и новообразувани дела – 442 бр., или 94.65 %. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Окръжен съд - Въззивни дела за разглеждане

Вид дело	Общо за разглеждане [бр]	В. т.ч. несвършени от предходен период		В.т.ч. новообразувани	
		брой	% от общия брой	брой	% от общия брой
Граждански дела	357	19	5,32%	338	94,68%
Наказателни дела /без касационните по ЗАНН/	110	6	5,45%	104	94,55%
Касационни дела по ЗАНН	0	0	00,00%	0	00,00%
Общо:	467	25	5,35%	442	94,65%

Постъплението и динамиката на второинстанционните дела в Окръжен съд – Кърджали за последните три години /вкл. 2009 год. и 2008 год./, общо и по видове – наказателни /в т.ч.въззивни частни наказателни дела/ и

граждански / в т.ч. въззвивни частни граждански дела/, може да се проследи по диаграмите:

Сравнителният анализ на постъпилите и новообразувани второинстанционни дела в Окръжен съд – Кърджали показва, че е налице увеличение на общото постъпление на въззвивни дела през 2010 год., в сравнение с предходния отчетен период. Така, през 2010 год. в съда са постъпили и новообразувани общо 442 бр. второинстанционни дела от всички видове, при 383 бр. дела през 2009 год., и 352 бр. дела през 2008 год. Увеличението в общото постъпление на второинстанционни дела през

отчетния период се дължи на увеличението в постъплението на въззвивни граждански дела /вкл. и въззвивни частни граждански/ - общо 338 бр., при 274 бр. през 2009. Същевременно, налице е намаление в общото постъпление на второинстанционни наказателни дела, като през отчетния период са постъпили общо 104 бр. дела /вкл.въззвивни частни наказателни дела/, докато през 2009 год. са постъпили общо 109 бр. дела, а през 2008 год. – 147 бр. Посоченото намаление в постъплението на второинстанционни наказателни дела се дължи най-вече на намаление в постъплението на въззвивни частни наказателни дела, докато второинстанционните наказателни дела от общ и частен характер бележат незначително увеличение.

2. Брой свършени /решени/ дела в края на годината

От подлежащите на разглеждане дела в Окръжен съд – Кърджали, през отчетния период са свършени общо 384 бр. второинстанционни дела, като относителният дял на свършените дела спрямо наличните за разглеждане дела възлиза на 82.23 %; а в края на отчетния период са останали несвършени общо 83 бр. дела, което представлява 17.77 % от всички налични дела за разглеждане. От свършените дела, в 3-месечен срок е приключило разглеждането общо на 368 бр. дела, или средно 95.83 %. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Окръжен съд - Свършени въззвивни дела

Вид дело	Общ брой свършени дела		От свършените - в тримесечен срок		Останали несвършени в края на отчетния период	
	Брой	% от общия брой дела за разгл.	Брой	% от свършенните дела	Брой	% от общия брой дела за разгл.
Граждansки дела	284	79,55%	274	96,49%	73	20,45%
Наказателни дела	100	90,91%	94	94,00%	10	9,09%
Общо:	384	82,23%	368	95,83%	83	17,77%

Сравнителният анализ на свършените през 2010 год. второинстанционни дела от Окръжен съд – Кърджали от всички видове показва незначително увеличение в сравнение с предходния отчетен период – 384 бр., при свършени 377 бр. през 2009 год. Разгледани по видове дела, данните показват, че в сравнение с 2009 год. е налице увеличение при свършените второинстанционни граждански дела; докато при въззвивните

наказателни дела е налице намаление. Посоченото намаление при свършването на второинстанционните наказателни дела се дължи най-вече на обстоятелството, че част от този вид дела /10 бр./ са постъпили в края на отчетния период и са били насрочени за разглеждане през настоящата година. Същевременно, свършените през 2010 год. второинстанционни дела от всички видове са по-малко от постъпилите и новообразувани такива през годината, поради постъпването на значителен брой въззовни гражданска дела в края на месец декември 2010 год., като към 31.12.2010 год. броя на останалите несвършени дела е увеличен спрямо несвършените дела към 31.12.2009 год. – 83 бр. към 31.12.2010 год. спрямо 25 бр. към 31.12.2009 год. Броят на свършените второинстанционни гражданска /вкл. частни гражданска дела/ и наказателни дела / в т.ч. частни наказателни дела/, по видове и общо, от всеки съдия от Окръжният съд, е показан в таблица – Приложение № 2 към настоящия доклад, представляваща неразделна част от съдия.

3. Брой решени дела по същество, анализ по видове и структура

От свършените през отчетния период в Окръжен съд – Кърджали второинстанционни дела от всички видове, решени по същество са общо 338 бр., и прекратени – 46 бр. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Окръжен съд - Решени въззовни дела по същество

Вид дело	Общ брой свършени дела	Решени по същество	Прекратени
Гражданска дела	284	240	44
Наказателни дела	100	98	2
Общо:	384	338	46

От прекратените през 2010 год. второинстанционни дела – общо 46 бр., 40 бр. са въззовни гражданска дела, 4 бр. са въззовни частни гражданска дела и 2 бр. са въззовни частни наказателни дела. Второинстанционните гражданска дела са прекратени поради връщане на делото на първоинстанционния съд за изпълнение на разпоредби по администриране на жалбата – 5 бр.; поради недопустимост на жалбата – 24 бр.; поради неподведомственост – 2 бр.; поради оттегляне на жалбата – 6 бр.; поради неотстраняване на нередовности в жалбата в дадения от съда срок – 3 бр. От прекратените 4 бр. въззовни частни гражданска дела, 2 бр. са прекратени

поради недопустимост на жалбата и 2 бр. дела са върнати на първоинстанционния съд за осъществяване на процедурата по размяна на книжа – връчване на препис от депозираната жалба на насрещната страна. Едно от второинстанционните частни наказателни дела е прекратено поради недопустимост /просрочване/ на жалбата, и по 1 бр. производството е прекратено поради оттегляне на жалбата.

4. Брой на върнати дела, причини

През отчетния период от Окръжен съд – Кърджали са върнати на районните съдилища /респ. на районните прокуратури/ за ново разглеждане общо 7 бр. въззвивни наказателни дела от общ и частен характер, по които присъдите са били отменени изцяло, поради допуснати на досъдебното производство или на съдебното следствие съществени нарушения на процесуалните правила. Отменени са съдебните актове /определения или разпореждания/ на първоинстанционните съдилища по 11 бр. въззвивни частни наказателни дела, като делата са върнати на съответните съдилища или прокуратури за продължаване на съдопроизводствените действия или за ново разглеждане от друг състав на същия съд, resp. за изпълнение на указанията на съда в досъдебното производство. От свършените второинстанционни граждански дела, по 2 бр. съдебните актове на първоинстанционните съдилища са обез силени изцяло или частично, като делата са върнати на ново разглеждане – за произнасяне по предявения иск или искане. По 8 бр. въззвивни частни граждански производства, съответните актове – прекратителни определения или разпореждания за връщане на искови молби или жалби, са отменени от въззвивния съд и делата са върнати на съответните районни съдилища за продължаване на производството или администриране на жалбите.

5. Брой отменителни, изменителни, брой потвърдителни решения – анализ по видове, предложения

През 2010 год. са постановени общо 338 бр. решения по същество по въззвивни наказателни и граждански дела от всички видове, от които потвърдени /оставени в сила/ съдебни актове на първоинстанционните съдилища – общо 214 бр., изменителни /частична отмяна/ - общо 43 бр., отменителни изцяло – общо 67 бр.; и по 14 бр. граждански дела решенията на първоинстанционните съдилища са били обез силени. Същите се разпределят по видове, както следва:

**Окръжен съд – Отменителни, изменителни, потвърдителни решения
по въззвивни дела**

Вид дело	Общ брой свършени дела	От тях:		
		Потвърдени	Изменени /отменени частично/	Изцяло отменени /обез силени/
Граждански дела	240	161	29	50
Наказателни дела	98	53	14	31
Общо:	338	214	43	81

Резултатите от инстанционния контрол на въззвивния съд, съобразно посочените по-горе данни показват, че качеството на правораздаването в районните съдилища е на сравнително добро ниво.

Брой обжалвани и протестиирани въззвивни производства, резултати от касационната проверка, изводи

През отчетния период са обжалвани съдебните актове по общо 124 бр. въззвивни производства, от които по въззвивни наказателни дела – 2 бр., и по въззвивни граждански дела /в т.ч. 10 бр. въззвивни частни граждански дела/ - общо 122 бр.

Резултатите от касационната проверка са следните:

- въззвивни наказателни дела: оставени в сила – 2 бр.;
- въззвивни граждански дела: оставени в сила /недопуснато касационно обжалване/ – 38 бр., отменени изцяло – 3 бр., отменени и върнати за ново разглеждане – 1 бр.

По останалите 80 бр. дела няма резултат от касационната инстанция към настоящият момент.

Изложените данни показват, че като цяло качеството на правораздавателната дейност на съдиите от Окръжен съд – Кърджали по второинстанционни граждански и наказателни дела е на много добро ниво. Следва да се посочи, обаче, че посочените данни не са в състояние да дадат напълно реална представа за качеството на правораздаването на съдиите в Окръжния съд, с оглед значителния брой обжалвани дела, по които няма резултат от касационната проверка към настоящият момент.

6. Средна натовареност на съдебния район по видове въззвивни дела – наказателни, граждански и търговски, както и спрямо общият брой дела и спрямо свършените дела. Сравнителен анализ за две години назад.

Средномесечната натовареност на съдиите в Окръжен съд – Кърджали през отчетната година по отношение на второинстанционните дела от всички видове, спрямо общия брой дела за разглеждане, е както следва: по щат – 3.54 бр. дела, и съобразно действителната натовареност /без неотработените човекомесеци поради незаемане на щатни бройки, продължително боледуване или ползване на неплатен отпуск/ – 3.54 бр. Средната натовареност по видове дела се установява от следната таблица:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Действителна натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия /бр./
Граждansки дела	2.70	2.70
Наказателни дела	0.84	0.84
Общо	3.54	3.54

Посоченият показател, но спрямо свършените в Окръжния съд дела, е както следва: по щат – 2.91 бр. дела, и съобразно действителната натовареност – 2.91 бр. Средната натовареност на съдиите от Окръжния съд по видове свършени дела е видно от таблицата:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия по фактически отработени човекомесеци /бр./
Граждansки дела	2.15	2.15
Наказателни дела	0.76	0.76
Общо	2.91	2.91

Сравнителният анализ на посоченият показател в съдебния район за 2010 год. и за две години назад показва, че в Окръжен съд – Кърджали е налице незначително увеличение в средномесечната натовареност на работещите в съда съдии по щат и също такова незначително намаление съобразно действителната им натовареност по отношение на общия брой въззвивни дела за разглеждане; а средномесечната натовареност - по щат и

действителна, спрямо свършените дела бележи незначително намаление. Посоченото е обусловено от по-голямото постъпление на второинстанционни дела през отчетния период в сравнение с предходния такъв, от една страна, и от пълната заета численост на съдийските щатове през цялата година, довело до увеличение на действително отработените човекомесеци, от друга страна. Изложеното се установява от следната таблица:

Окръжен съд - Натовареност по въззивни дела

Година	Спрямо общ брой дела за разглеждане		Спрямо брой свършени дела	
	Натовареност по щат	действителна натовареност	Натовареност по щат	Действителна натовареност
2008	3,39	3,77	3,23	3,59
2009	3,19	3,62	2,99	3,40
2010	3.54	3.54	2.91	2.91

При тези данни, **общата средномесечна натовареност на съдиите в съда, вкл. първоинстанционни и второинстанционни дела от всички видове през 2010 год.** спрямо общия брой дела за разглеждане по щат е **6.54** бр. дела, каквато е и действителната натовареност. По отношение на свършените в съда дела /първоинстанционни и второинстанционни/ от всички видове, натовареността по щат и действителната натовареност е **5.64** бр. дела. Сравнителният анализ на общата средномесечна натовареност на съдиите от Окръжния съд през 2010 и 2009 година показва следните данни:

Окръжен съд – Обща натовареност 1-ва и 2-ра инстанция

Година	Спрямо общ брой дела за разглеждане		Спрямо брой свършени дела	
	Натовареност по щат	действителна натовареност	Натовареност по щат	Действителна натовареност
2009	5,74	6,50	5,19	5,87
2010	6.54	6.54	5.64	5.64

Налага се извода, че общата средномесечна натовареност на съдиите от Окръжен съд – Кърджали - по отношение на първоинстанционни и второинстанционни дела от всички видове по щат и съобразно

действителната натовареност, както спрямо общия брой дела за разглеждане, така и по отношение на натовареността по щат спрямо свършените дела, е леко увеличена през отчетния период в сравнение с 2009 година, докато действителната натовареност по отношение на свършените дела е леко намалена, което се дължи на посочените и по-горе причини - увеличението на общото престъпление на дела от всички видове през 2010 год. в сравнение с 2009 год., съчетано с увеличението на отработените човекомесеци, като общата средномесечна натовареност на съдиите по отношение на делата от всички видове е под средната за страната натовареност на окръжните съдилища.

7.1 Средна натовареност на съдиите. Тежест на видовете дела и качество на съдебните актове по въззвивните дела.

Средната натовареност на съдиите от Окръжен съд – Кърджали е посочена в предходната точка на настоящият доклад, поради което не е необходимо изложените констатации да бъдат преповтаряни. Що се отнася до тежестта на отделните видове дела – разпределени по съдии, то следва да се посочи, че от средата на 2005 год. в Окръжния съд се прилага принципа на случайния избор при разпределение на делата, при което делата се разпределят равномерно между всички съдии, разглеждащи съответен вид дела. По отношение качеството на съдебните актове по въззвивни дела, то за същото може да се правят изводи /макар и непълни/ от данните за резултатите от касационната проверка и направените изводи в тази връзка, изложени в т.5 от настоящият раздел на доклада.

7. Брой, конкретизация и причини за оправдателни присъди

През 2010 год. от въззвивния съд е постановена 4 бр. нови оправдателни присъди по въззвивни наказателни общ характер дела, образувани по жалби на осъдени подсъдими срещу присъдите по наказателни общ характер дела на Районен съд – Кърджали. По 1 бр. от делата е постановена оправдателна присъда поради това, че деянието не е извършено от подсъдимия; по 1 бр. – при приложението на чл.9 ал.2 от НК /деянието не е общественоопасно, т.е. не е престъпление; по 1 бр. – поради това, че деянието не съставлява престъпление; и по 1 бр. въззвивно наказателно дело от общ характер е постановена нова оправдателна присъда поради това, че на съдебното следствие е установено, че престъплението се преследва по тъжба на пострадалия, като пострадалият не е поискал съдът да се произнесе с присъда за това престъпление при условията на чл.287 ал.5 от НПК.

III. ОБЩИ ИЗВОДИ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ОКРЪЖНИЯ СЪД ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА И ДЕЙНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА ПРЕЗ 2010 ГОД.

1. Общи изводи, анализ и оценка на председателя на Окръжния съд за прилагане на закона и дейността на Окръжен съд - Кърджали

1.1 Кадрова обезпеченост в Окръжният съд /незаети бройки/

През целия период щата на Окръжният съд е бил за 11 съдии / в т.ч. един младши съдия/ и 22 служители в съдебната администрация. След успешно завършване на обучението в НИП, младши съдията Ангел Павлов започна работа в съда на 08.03.2010г.

Окръжен съд – Кърджали е бил обезначен през 2010 год. със служители в съдебната администрация, в рамките на утвърденото щатно разписание. През целият отчетен период броят на служителите при Кърджалийския окръжен съд по щат е бил 22 броя. През отчетния период, поради завръщане от ползването на платен отпуск за бременност, раждане и отглеждане на дете до 2-годишна възраст, на две съдебни служителки, бяха освободени назначените при условията на чл. 68 ал.1 т.3 от КТ – за заместване на титулярите, служителките Мария Йосифова и Десислава Peeva. Поради придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, считано от 01.09.2010г. бе прекратен договора с главния счетоводител Мария Симеонова, като на нейно място от същата дата бе назначена Любомира Сендова. За останалите длъжности за съдебни служители щатният състав на съда е бил попълнен изцяло през цялата година. Или, в края на отчетния период щатната численост на съдебните служители в съда е 22 бр. Преобладаващата част от работещите в съда съдебни служители /с изключение на новоназначените такива/ от специализираната и общата администрация са със дългогодишен стаж в съдебната система, имат необходимите за доброто изпълнение на възложените им задачи и служебни задължения опит и квалификация за длъжностите, които заемат. Всички съдебни служители са запознати с длъжностните си характеристики и с разпоредбите на Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища, като са осъществявали функциите си в съответствие с тях. През годината не е имало сигнали и оплаквания от граждани за прояви на бюрократизъм, некомпетентност или корупционни практики от съдебните служители при съда. В подкрепа на изложеното е и обстоятелството, че при извършената през м. ноември 2010 год. атестация на съдебните служители при съда, всички съдебни служители са получили оценки „Изключително изпълнение“ и „Изпълнението е над изискванията“, по смисъла на чл. 218 от ПАРОАВАС,

като няма съдебни служители в съда, които са получили по-ниски оценки при атестирането.

След увеличаването на щата на съда с една бройка за „съдия в ОС”, в Окръжен съд – Кърджали промени на щата към момента на изготвяне на настоящият доклад не са необходими, с оглед обема на работа в Окръжния съд и средномесечната натовареност на съдиите, данни за които са изложени по-горе в доклада. Що се отнася до промени в щата на съдебните служители при съда, намирам, че със съществуващите щатни бройки за съдебни служители бих могли да бъдат осъществявани в пълен обем всички функции на съда.

1.2 Сграден фонд, техническо оборудване, проблеми

Сградата, в която се помещават Окръжен и Районен съд – Кърджали е масивна, четириетажна, находяща се в гр.Кърджали, бул.”Беломорски” № 48.Същата е била “Дом за политическа просвета” на БКП, отнета в полза на държавата по Закона за имуществото на БКП, БЗНС, ОФ, ДКМС, Съюз на активните борци против фашизма и капитализма и БПС, като с Решение № 444/27.10.1992 год. на Министерския съвет на Република България е предоставена безвъзмездно за стопанисване и управление на Министерство на правосъдието за нуждите на правораздаването. Сградата, в която се помещават двете съдилища, е в сравнително добро състояние, като през 2010 год. не са извършвани основни ремонти на същата, предвид липсата на средства за това в утвърдените бюджети на Окръжния и Районния съд – Кърджали.

Крайно наложителен е текущ ремонт на кабинети и канцеларии на съдебни служители, находящи се на IV-тия етаж на сградата, които не са ремонтирани от момента на влизане в сградата – 1991 година. Продължава да е голям проблем и втората съдебна зала, ползвана от Окръжния съд. Същата е представителна, със 150 места, но се нуждае от основен ремонт. Дограмата на цялата северна стена на залата е за подмяна, а самата стена се нуждае от ремонт, поради амортизация на ламперията от влага и течове. В залата няма отопление, поради факта, че парната инсталация е много стара и всички радиатори са свалени поради изключителната им амортизация, след протичането им и честите аварии, което създава проблем при използването ѝ, поради което на практика всички дела в съда се разглеждат само в една зала. Това обективно води до затрудняване на работата на съдиите, поради нуждата от непрестанен синхрон и съобразяване на насочените и отложени дела от различни съдебни състави. При наличие на средства за капиталови разходи през 2011 год., би могла да бъде подменена цялостно отоплителната инсталация на сградата /без нафтовото стопанство и водогрейния котел/, с

оглед цялостната амортизация на тръби, радиатори и др., които са в експлоатация и не са ремонтирани от 1966 год. и причиняват чести аварии, вкл. с наводняване на помещения, разрушаване на външна мазилка по фасадата и др., за което бяха искани, но не бяха осигурени средства от 2008 година до сега.

От ремонт се нуждае входа на съдебната сграда, тъй като същия е нефункционален и след монтирането на металдетекторна рамка, се затрудни влизането и излизането на граждани, съдии и съдебни служители, а достъпа на лица в неравностойно положение е изключително затруднен. Следва и може да се обособят отделен вход и изход, като се осигури и достъп на лицата в неравностойно положение. От ремонт се нуждае и разрушената външна мазилка по част от южната и източна фасада на сградата, но средства няма и не се предвиждат.

Към настоящият момент въпросът с осигуряването на помещения за всички съдии и служители при съда е решен частично. Осигурените две помещения за служители на Агенция по вписванията /с оглед влизането в сила от 01.01.2008 год. на Закона за търговския регистър и преминаването на воденето на търговския регистър от агенцията/, едно помещение за „Информационно обслужване” АД – клон Кърджали и три помещения за Съдебната охрана, обективно пречат за нормалното разпределение на служителите и осигуряване на помещение за адвокати.

През 2010 год. информационното осигуряване на Окръжния съд бе на добро ниво.

Към края на отчетния период Окръжен съд – Кърджали разполага с **общо 41** бр. компютри, 3 бр. сървъри, 29 бр. принтери, 4 бр. скенери, 37 бр. UPS, 2 бр. копирни машини и 1 бр. цялостно аудио оборудване за звукозапис на съдебни заседания за съдебна зала, а именно:

- 10 бр. компютри, 1 сървър, 3 бр. скенери, 5 бр. принтери, 27 бр. UPS и 1 бр. копирна машина са дарени от ПРСС на съда през 2005 год.;
- 4 бр. компютри, 1 бр. скенер, 1 бр. принтер, 4 бр. UPS, 1 бр. цялостно аудио оборудване за звукозапис на съдебни заседания за съдебна зала са дарени от ИУСС на съда през 2007 год.;
- 2 бр. компютри доставени от МП – Агенция по вписванията през 2005 год., във връзка с договор по програма „ФАР”, идент. №: EUROPEAID / 115514/D/S/ BG - ЛОТ 8 „Доставка на 32-битови сървъри и работни станции”, 1 бр. сървър доставен от МП през 2003 год.;
- 11 бр. компютри, 7 бр. принтери и 5 бр. UPS закупени със собствени средства на съда;
- 14 бр. компютри, 1 бр. сървър и 16 бр. принтери и 1 бр. UPS от ВСС, /от които 13 бр. компютри и 16 бр. принтери са дарени от „Информационно обслужване” АД през 2009 година на ВСС,

предоставени на органите на съдебната власт с договор № ПО 16-88/22.06.1999 год./.

Посочената компютърна техника е оборудвана със съответни софтуерни продукти – операционни системи /Windows XP, Windows Server 2003/, антивирусни програми /Panda Antivirus 2007/, приложен софтуер /Microsoft Office 2003/ и т.н..

Съдът има изградена локална компютърна мрежа, като е осигурен достъп до мрежата на всички работни места в съда, вкл. и в съдебните зали. Компютърната техника на съда позволява осигуряване на нормални условия за работа на всички съдии и служители, работещи с такава техника. Наличната компютърна техника позволи още и пълноценното използване през отчетния период на инсталираната през 2003 год. и въведена в експлоатация деловодна програма „АСУД”, разработена от фирма “Латона девелопмънт”, която програма е одобрена с решение на Висшия съдебен съвет за въвеждане във всички съдилища в страната, като в нея се въвеждат от 01.01.2004 год. постъпващите в съда дела от всички видове /без фирмени/, а към 30.06.2004 год. в програмата са въведени и всички несвършени към тази дата дела, образувани в предходни години. С други думи, към 31.12.2010 год. всички /без фирмени/ постъпили през 2010 год. дела и останалите несвършени от предходни години са въведени в деловодната програма. През мюни 2005 год. в съда е инсталирана подобрената версия на „АСУД”, позволяваща автоматизирано разпределение на делата между съдииите в съда по принципа на случайния избор, като оттогава постъпващите в съда дела се разпределят по посочения принцип. През отчетния период се доразработи и подобри функционалността на АСУД. Деловодната система позволява генерирането на различни статистически данни – за възложените, разгледани и свършени дела от всеки съдия от съда за определен период от време, сроковете за свършване на делата, обявените за решаване дела, по които няма към определен момент изготвен съдебен акт и др., вкл. и статистическите отчети, изготвяни за МП, което улеснява в голяма степен работата на съда по изготвянето на справки, статистически сведения за ВСС и МП; допринася за значително подобряване на работата на съда при образуването, движението и отчитане на делата, респ. контрола от страна на ръководството на съда по отношение сроковете за разглеждане на делата и изготвяне на съдебните актове; както и ще улесни гражданите и адвокатите при извършване на справки по конкретни дела.

Всички съдии от съда ползват правно-информационна система "Апис 6.0.1.70.716", а главният счетоводител на съда ползва счетоводна програма "Бизнес процесор WEB – Кonto 66", както и програма за работни заплати „Омекс - 2000 v.3.2.0.383". През отчетния период редовно се актуализира информацията в Интернет-страницата на съда - по отношение банкови сметки на Окръжния съд и Районните съдилища, броя и имената на съдииите, имената

на вписаните в адвокатската колегия - Кърджали адвокати, регистрираните нотариуси, календар на делата за разглеждане за съответната седмица /които се актуализира всеки петък/, постановените съдебни актове /които се публикуват ежедневно/, както и друга полезна за гражданите и адвокатите информация.

През 2005 година бе инсталиран и софтуер на 32-битовия сървър на Районен съд – Кърджали, доставен от Министерство на Правосъдието - Агенция по вписванията, във връзка с договор по програма „ФАР”, идентификационен номер: EUROPEAID/115514/D/S/BG - ЛОТ 8 „Доставка на 32-битови сървъри и работни станции”, а именно:

- по ЛОТ 2 – Внедряване на система за управление и архивиране на документи в структурите на Министерство на правосъдието и съдилищата - Фаза I;
- по ЛОТ 3 – Единна регистърна система;
- по ЛОТ 1 – Разработване и внедрявана на СУСД.

Посоченият софтуер, обаче, не функционира по предназначение към настоящият момент, тъй като е инсталиран на фаза „сървър”, като не са инсталирани клиентските приложения на софтуера.

През 2005 година в съда бе внедрена и Програмата за производството по несъстоятелност от „Сиенсис” АД – гр. София, в която през отчетния период са въведени всички незавършени дела по несъстоятелност от предходни отчетни периоди, респ. въвежда се и необходимата информация по новообразувани производства по несъстоятелност.

Трябва да се отбележи, че голяма част от наличната техника в Окръжен съд – Кърджали е морално и физически остатяла и подлежи на поетапно подменяне и брак, тъй като вече не може да изпълнява изцяло или пълноценно функциите, за които е предназначена. Това са 2 бр. сървъри, 17 бр. компютърни конфигурации, 14 бр. принтери, 27 бр. непрекъсвани токозахранващи устройства (UPS) както и 3 бр. сканери, придобити през периода 2003 – 2005 година.

1.3 Брой издадени разрешения за използване на СРС и изготвени веществени доказателствени средства

През 2010 год. от председателя на Окръжен съд – Кърджали или оправомощен от него заместник председател са дадени 119 бр. разрешения за използване на специални разузнавателни средства, въз основа на които са били изготвени 17 бр. веществени доказателствени средства.

1.4 Анализ и оценка на правораздавателната дейност на Окръжния съд

Постъпилите през отчетният период в Окръжния съд обвинителни актове, искови молби, въззвивни и касационни жалби и други, са били

образувани в съответен вид дела – гражданска, наказателни и фирмени, и са били насточвани едновременно с образуването им в установените срокове.

Показатели, по които може да се съди за работата на съда са съотношението на отложените наказателни и гражданска /след първото по делото заседание/ дела спрямо насточените за разглеждане такива; сроковете за свършване разглеждането на делата; срокове за изготвяне на съдебните актове; както и от качеството на постановяваните от съдиите при съда такива.

Общото съотношение на отложените наказателни и гражданска /след първото по делото заседание/ дела - I-ва и II-ра инстанция, по видове и общо, спрямо насточените за разглеждане такива в открито съдебно заседание, процентно е, както следва:

Вид дела	Насточени дела за разглеждане	Отложени дела	Процент на отложените спрямо насточените
Гражданска дела, вкл. адм. и търговски – I-ва инст.	206	97	47.09 %
Гражданска дела – II-ра инст.	224	22	9.82 %
Гражданска дела – общо	430	119	27.67 %
Наказателни дела – I-ва инст./н.о.х.д. и ч.н.д./	90	42	46.67 %
Наказателни дела – II-ра инст., вкл. касационни пр-ва	108	32	29.63 %
Наказателни дела – общо	198	74	37.37 %

Заб. В броя на насточените и отложени дела в Окръжен съд- Кърджали са включени първоинстанционните и второинстанционни производства, разглеждани в открито заседание, като в броя на отложените първоинстанционни гражданска дела в Окръжен съд са включени и тези, отложени в първото по делото заседание /а без тях процента на отложените спрямо насточените първоинстанционни гражданска дела е 24.85 %. В насточените и отложени наказателни дела са включени и ч.н.дела по досъдебните производства, разглеждани в открито съдебно заседание.

Посочените по-горе данни показват, че през отчетният период в Окръжен съд - Кърджали е налице подобряване на съотношението между насточените за разглеждане и отложени първоинстанционни и второинстанционни гражданска дела, както и при наказателните дела I-ва инстанция; докато при наказателните дела II-ра инстанция и общо за наказателните дела е налице незначително влошаване на този показател в сравнение с предходния отчетен период. Причините за отлагане на делата в съда са традиционни и предимно обективни. Така, отлагането на делата се дължи най-вече на обективните затруднения в призоваването на страните по делата, свидетели и вещи лица, както и във връчването на съдебни книжа, дължащи се на обстоятелството, че миграционните процеси в региона са

силно изразени – пътувания на множество лица във вътрешността на страната за търсене на временна работа, пътувания извън страната /предимно в Република Турция/, несвоевременното и незаконосъобразно връчване на призовки на участващите в процеса лица и връщането им в съда от кметове на населени места и по-рядко от длъжностни лица при съдилищата - връчители на призовки, съобщения и съдебни книжа. Честа причина за отлагане предимно на наказателни дела продължава да бъде неявяването на свидетели и вещи лица. Не може да се отминат и случаите, при които делата се отлагат по обективни уважителни причини – напр. внезапно заболяване на страни, техни защитници, вещи лица и свидетели, вкл. и невъзможността на упълномощени процесуални представители да участват в съдебното заседание, поради служебна ангажираност по дела в други съдилища и т.н. В немалко случаи причини за отлагането на второинстанционните наказателни дела са исканията за събиране на нови доказателства от страните, направени едва в първото по делото заседание пред възвивния съд. Следва да се отбележи, че с влизане в сила на новия ГПК от 01.03.2008 год., отлагането на първоинстанционните и особено на възвивните граждански дела, разглеждани по новия ред, е значително намалено, поради задължението страните да изчерпят доказателствените си искания още при размяната на книжата в първоинстанционното производство, което всъщност и основната причина за подобряването на този показател, посочено по-горе. През отчетния период не са констатирани случаи на отлагане на дела по субективни причини, напр. допускане на грешки от съдебното деловодство на съда при изготвяне на списъците за лицата за призоваване и оформяне на призовките с посочване на неточни адреси и имена на страни, свидетели и вещи лица по делата.

От друга страна, съгласно посочено по-горе в доклада по отношение на свършване на делата в инструктивния 3-месечен срок по видове, свършването на **всички видове дела** в Окръжният съд през 2010 год. в посочения срок, разглеждани в открыто и закрито съдебно заседание /вкл. фирмените, ч.гр.дела и ч.н.дела/, I-ва и II-ра инстанция, изразено процентно спрямо всички свършени дела в съда, е 94.50 %. Видно от посочените по-горе данни в доклада е видно също, че през отчетния период в 3-месечен срок е свършило разглеждането на 93.07 % от първоинстанционните дела от всички видове /при 88 % за 2009 год./, докато при възвивните дела от всички видове в 3-месечния срок е приключило разглеждането на 95.83 % /при 93.90 % през 2009 год./. От посочените цифри се налага извода, че през отчетния период в Окръжния съд се запазват много добри резултати в работата на съда по този показател по отношение на всички видове дела.

През 2010 год. съдебните актове на съдиите в Окръжен съд – Кърджали като цяло са били изготвяни и обявявани в законоустановените срокове. Срочно са били изготвяни и мотивите към постановените присъди. Допускано е в отделни случаи неголямо забавяне на постановяване на решения по

граждански дела и изготвяне на мотиви към присъди и решения по наказателни дела, но същото е рядко изключение и предимно по дела, представляващи фактическа или правна сложност. Следва, обаче, съдите от съда да положат необходимите усилия за отстраняване на субективните причини, водещи до забавяне изготвянето на съдебните актове, имайки предвид неголямата средномесечна натовареност на един съдия в съда. Следва да бъдат взети и необходимите мерки за свършване на по-голям брой първоинстанционни граждански и търговски дела в инструктивния тримесечен срок – чрез своевременно проучване на делата, поставяне на изисквания на страните за своевременно представяне и посочване на всички доказателства, налагане на санкциите по ГПК и НПК и др. За качеството и ефективността на правораздавателната дейност на съда може да се съди и от резултатите от инстанционния контрол, упражняван от Апелативен съд – Пловдив, ВКС и ВАС, които резултати – за всеки съдия от Окръжния съд и общо през 2010 год., са посочени в таблица - Приложение № 2 на доклада. Така, през 2010 год. са били обжалвани по въззвишен и касационен ред общо 209 бр. съдебни актове по гражданска /вкл. търговски и административни/ и наказателни дела, от които са свършени и върнати от въззвищата и касационната инстанция към момента на изготвяне на настоящият доклад общо 78 бр. дела, по 59 бр. от които актовете са оставени в сила / респ. потвърдени, или не е допуснато касационно обжалване/ - 75.64 %; 1 бр. съдебни актове са били изменени или частично отменени – 1.28 %, и по 18 бр. дела съдебните актове са били отменени изцяло, с постановяване на ново решение /респ. присъда/ или връщане за ново разглеждане – 23.07 %, а по останалите 131 бр. обжалвани дела няма резултат от въззвищата и касационната инстанция до момента. Или, следва да се направи извода, че по посоченият показател е налице макар и неголямо влошаване на работата на Окръжния съд в сравнение с 2009 год., когато посоченото съотношение е било съответно, както следва: 78.82 %, 4.71 % и 16.47 %.

С оглед изложеното, и предвид изложените по-горе данни за дейността на Окръжния съд по отношение на сроковете за разглеждане, отлагане и свършване на делата, вкл. в 3-месечен срок, и качеството на правораздаването, може да се направи извода, че работата на съда през 2010 год. като цяло е на много добро ниво.

2. Общи изводи, анализ и оценка на председателя на Окръжния съд за прилагане на закона и дейността на районните съдилища от Кърджалийския съдебен район

2.1 Кадрова обезпеченост в районните съдилища /незаети бройки/

През 2010 година щатните бройки за съдии в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район не са били заети изцяло през целия отчетен период.

В Кърджалийският районен съд от началото на отчетния период има 8 бр. щатни съдийски длъжности - председател на съда, заместник на председателя и 6 бр. съдии. През целият отчетен период една щатна длъжност за „съдия в РС” е била вакантна, след като от 18.12.2009 год. съдията в РС – Кърджали е бил назначен за административен ръководител – председател на РС – Ардино и от посочената дата е напуснал съдийската длъжност в РС – Кърджали. От началото на м.декември и към 31.12.2010 год. временно вакантна е и още една съдийска длъжност в съда, поради ползването на платен отпуск за бременност и раждане от съдията Елеонора Попова.

В Момчилградския районен съд през целият отчетен период е имало 3 бр. щатни съдийски длъжности – за председател и 2 бр. съдии. Както бе посочено по-горе в доклада, в РС – Момчилград от началото на годината е вакантна длъжността за „съдия в РС”, която е била заета след назначаването на Атанас Узунов на същата длъжност, считано от 01.03.2010 год. Или, към края на отчетния период всички съдийски длъжности в РС – Момчилград са били заети.

През 2010 год. в Крумовградския районен съд по щат е имало 2 бр. съдийски длъжности – за председател и районен съдия, които са били заети целогодишно.

В Районен съд – Ардино през 2010 год. по щат е имало 2 бр. съдийски длъжности – за председател и районен съдия. До 18.05.2010 год. цялата правораздавателна дейност на съда се е осъществявала от председателя на съда Сунай Осман, като втората съдийска длъжност в съда е била вакантна. На 17.05.2010 год. в изпълнение на посочената длъжност е встъпил Валентин Петров, назначен след провеждане на конкурс, като към края на отчетния период и двете съдийски длъжности в РС – Ардино са заети.

През 2010 год. щатните длъжности за държавни съдебни изпълнители в РС – Кърджали са били 3 бр., а в останалите районни съдилища - по 1 бр. Към 31.12.2010 год. в районните съдилища на Кърджалийския съдебен район незаета е една щатна длъжност за „държавен съдебен изпълнител” в РС – Кърджали, поради излизане в отпуск поради бременност и раждане от държавния съдебен изпълнител Росица Георгиева, считано от 19.09.2010 год.

През 2010 год. щатните длъжности за „съдия по вписванията” в Кърджалийския районен съд са били 2 бр. а в останалите районни съдилища - по 1 бр., които са били заети целогодишно. Към 31.12.2010 год. в районните съдилища на Кърджалийския съдебен район няма незаети щатни длъжности за „съдия по вписванията”.

Във всички районни съдилища от Кърджалийския съдебен район щатните длъжности за съдебни служители от общата и специализирана администрация в по-голямата си част са били заети целогодишно. За овакантени по различни причини длъжности председателите на районни съдилища своевременно са искали съгласие от ВСС за заемането им, resp.

обявявани и провеждани са конкурси по реда на КТ. Съдебните служители в районните съдилища притежават необходимите опит и професионална квалификация за точно и ефективно изпълнение на служебните си задължения. В годишните си доклади председателите на районни съдилища сочат, че през отчетния период не са констатирани съществени слабости или пропуски в работата на отделните служби при съдилищата, нито пък оплаквания и сигнали на граждани за проявени бюрократизъм, слабости при изпълнение на служебните им задължения или корупционни практики от съдебните служители. В годишният отчетен доклад на РС – Кърджали, както и през предходния отчетен период, отново се правят констатации за недостатъчния брой на служителите и се излагат съображения относно необходимостта от увеличение на щата на РС – Кърджали с щатни длъжности за „шофьор-домакин“ и „чистач-призовкар“. В годишния отчетен доклад на Крумовградския районен съд се обосновава необходимостта от разкриване на щатна длъжност за съдебен служител в „Бюро съдимост“, с оглед изпълнението понастоящем на функциите на същата от съдебния архивар.

2.2 Сграден фонд и техническо оборудване на районните съдилища, проблеми

По отношение сградния фонд на районните съдилища, следва да се отбележи, че РС – Кърджали се помещава в сградата, в която се помещава и Окръжен съд – Кърджали /виж т.1.2 от раздел III на настоящия доклад/; РС – Крумовград се помещава в собствена сграда; РС – Ардино се помещава на втория и третият етажи в сграда, публична държавна собственост, предоставени безвъзмездно за управление на Министерството на правосъдието за нуждите на РС – Ардино и РП – Ардино, които засега задоволяват нуждите им. РС – Момчилград се помещава в закупената през 2004 год. от Министерство на правосъдието сграда за нуждите на РС – Момчилград и РП – Момчилград, която понастоящем напълно задоволява нуждите на съда. В годишните си отчетни доклади председателите на районните съдилища сочат, че през отчетния период не са извършвани основни и текущи ремонти на ползваните от съдилищата сгради, поради липса на финансови средства по утвърдените им бюджети.

Районните съдилища в съдебния окръг са сравнително добре оборудвани с компютри и друга техника – копирни машини, факс аппарати и др., като във всички районни съдилища има изградени локални компютърни мрежи. Във всички съдилища са компютъризираны службите „Бюро съдимост“, службите по вписванията и съдебно-изпълнителните служби. На всички районни съдилища са доставени от Министерство на правосъдието сървъри и комуникационни шкафове, които функционират към настоящият момент. Всички съдии в районните съдилища ползват компютри. Във всички

районни съдилища от съдебния район делата се разпределят на принципа на случаен избор, чрез използваните деловодни програми или нарочен софтуер. В изпълнение на решение на ВСС, всички районни съдилища през отчетния период имат интернет страници, на които публикуват постановяваните съдебни актове. Макар и ограничено поради недостиг на финансови средства, през отчетния период районните съдилища са закупували компютърни системи и друга техника – скенери, факс-апарати и др., с които са подменяли амортизираните такива, което е допринесло за подобряване работата на съдилищата.

2.3 Анализ и оценка на правораздавателната дейност на районните съдилища от Кърджалийския съдебен район

Постъпилите през отчетният период в районните съдилища обвинителни актове, искови молби, тъжби и други, са били образувани в съответен вид дела – гражданско и наказателни, и са били насточвани в преобладаващата си част едновременно с образуването им в установените срокове. Подробни данни за постъплението на делата в отделните районни съдилища и общо за съдебния район, както и за свършване на делата, срокове за свършването им и др., се съдържат в раздел I-ви на настоящият доклад.

Данните, съдържащи се в годишните отчетни доклади на районните съдилища от съдебния район, сочат на много добро ниво на осъществяване на дейността им. Така, срочността на разглеждане и свършване на делата е много добра – средно съдилищата от окръга са свършили в 3-месечен срок 91.10 % от общо свършените през 2010 год. наказателни дела от всички видове /а само за н.о.х. и н.ч.х.дела – 87.42 %/; както и 86.03 % от свършените гражданско дела от всички видове, или значително над средния процент за страната, като отделни съдилища показват дори по-висок процент от средния такъв за съдебния район /напр. по н.о.х. и н.ч.х.дела: РС- Крумовград – 90.38 %; а по гражданско дела: РС – Момчилград – 93.95 %, и РС – Крумовград – 93.48 %. Всъщност, по посоченият показател, районните съдилища от Кърджалийския съдебен район се нареждат на едно от първите места измежду районните съдилища в страната, както по отношение срочността на свършване на н.о.х. и н.ч.х.дела, така и по отношение на същия показател - за гражданските дела. Същевременно, свършени са средно 88.03 % от всички видове дела общо за районните съдилища от съдебния район в тримесечен срок от образуването им, което е отличен показател. Подобрен през отчетния период е показателят на районните съдилища от съдебния окръг по отношение на процента на отложените към насточените гражданско дела, разглеждани в открито съдебно заседание: средно 36.91 % /а съотношението на отложените към насточените дела, без I-во и помирително заседание е 26.34 % /респ. 43.34 % и 27.26 % за 2009 год./; а този показател по отношение на н.о.х.дела и н.ч.х.дела бележи влошаване: средно 37.96 %

отложени към насрочените такива през 2010 год., при 32.73 % за 2009 год. При тези данни се налага извода, че следва съдиите от районните съдилища, разглеждащи наказателни дела, да предприемат необходимите мерки за намаляване отлагането на наказателните дела. Съдиите от районните съдилища, макар и някои от тях да са с неголям съдийски стаж и опит, са показали добри професионални качества, като същите са изготвяли съдебните актове в законоустановените срокове. Констатирано е известно забавяне на изготвяне на съдебните актове по отделни дела от отделни съдии, но същото е непродължително и в повечето случаи е по дела, представляващи фактическа или правна сложност. По отношение качеството на правораздавателната дейност на съдиите от районните съдилища, което се установява от резултатите от инстанционния контрол, упражняван от Окръжен съд – Кърджали, е налице подобряване по отношение оставянето в сила /потвърждаването/ на съдебните актове на районните съдилища по граждански дела и същевременно е леко влошен показателя по отношение на цялостната отмяна на решението с постановяване на ново решение и обез силването на решения по този вид дела; докато по наказателните дела /н.о.х.дела и н.ч.х.дела/ са влошени показателите по отношение както на броя на съдебните актове, които са отменени и е постановена нова присъда или делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на съда или на прокурора, така и по отношение на потвърждението присъди. Така, от разгледаните и свършените по реда на въззвиното производство от Окръжния съд второинстанционни граждански дела /без частните граждански дела/, в сила са били оставени съдебните актове /или въззвиното производство е било прекратено/ по 71.62 % от делата, изменени или отменени от части – 12.16 % и отменени изцяло с постановяване на ново решение или обез силени – 16.22 %; докато за 2009 год. тези проценти са, съответно: 65.56 %, 18.88 % и 15.56 %. По отношение на наказателните от общ и частен характер дела, разгледани в открито съдебно заседание /без частните жалби и досъдебните производства/ показателите са следните: потвърдени присъди – 54.55 %, изменени присъди – 21.21 % и с отмяна изцяло на присъдата и постановяване на нова такава или връщане за ново разглеждане – 24.24 %; а за 2009 год. тези проценти са, съответно: 59.15 %, 25.35 % и 15.49 %. При тези данни, и при сравнително добрите показатели относно бързината на правораздаването и отлагането на делата, следва през настоящата година съдиите от районните съдилища да положат още по-големи усилия за подобряване качеството на постановяваните съдебни актове, особено по наказателните дела, в резултат както на придобиването на по-голям опит и повишаване на квалификацията, така и на внимателно проучване на причините за отмяна или изменение на съдебните актове, с оглед недопускане на същите грешки за в бъдеще.

През отчетния период не са констатирани съществени пропуски и слабости в организацията на работата на районните съдилища като цяло. При

осъществяването на инстанционния контрол в отделни случаи са констатирани продължаващите и неотстранени /макар и в по-малка степен/ слабости при разглеждане на граждански и наказателни дела, които са били отбелязвани и през предходни отчетни периоди: несвоевременно връчване на призовки, обявления или други съдебни книжа на страни по делата; приемане и даване ход на жалби, неотговарящи на изискванията на ГПК и НПК – без внесени дължими държавни такси, без указване порочността на атакуваното решение, без да са посочени неизяснените обстоятелства и доказателствата, които страните искат да бъдат събрани от въззвината инстанция; неизгответяне на пълни и обосновани мотиви по граждански и наказателни дела, което по същество се приравнява на липса на мотиви; непроизнасяне по предявени искове, дължащо се на незадълбочено проучване на делото и невнимание. За всички констатирани такива пропуски и слабости е обръщано внимание на съответните председатели на районни съдилища и районни съдии.

Що се отнася до дейността по съдебното изпълнение, то от отчетните доклади на районните съдилища се установява, че през отчетния период е налице значително увеличение на общото постъпление на изпълнителни дела, след значителното намаление през предходните години в резултат на появата на частни съдебни изпълнители. Или, през 2010 год. във всички районни съдилища са постъпили общо 545 бр. изпълнителни дела, при 367 бр. постъпили такива през 2009 год. Същевременно, наблюдава се тенденция на намаляване на общия брой на свършените изпълнителни дела в съдилищата през отчетния период - свършени общо 418 бр. изпълнителни дела, при 672 бр. свършени такива през 2009 год. За разлика от предходния отчетен период, във всички районни съдилища от съдебния район /без РС – Крумовград/ е налице намаление на свършените спрямо постъпилите и новообразувани изпълнителни дела - 418 бр. свършени, при 545 бр. постъпили дела. Вследствие на намалението на свършените изпълнителни дела, събраните през отчетния период суми също значително са намалели, спрямо предходния период: през 2010 год. са събрани 411 087 лв., спрямо 612 658 лв. за 2009 год. Значително увеличена е подлежащата на събиране сума по постъпили изпълнителни дела през отчетния период, в сравнение с тази през 2009 год. – 2 450 102 лв., при 806 829 лв. за 2009 год. Това е довело и до увеличение на останалата за събиране общо сума в края на отчетния период по несвършените изпълнителни дела в районните съдилища, като същата възлиза на 9 786 037, при 8 842 179 лв. в края на 2009 год. В тази връзка е необходимо да бъде засилен контрола върху дейността по съдебното изпълнение от председателите на районните съдилища, както и от ръководството на Окръжния съд, вкл. и чрез извършване на редовни проверки и ревизии на съдебно-изпълнителните служби; както и е необходимо самите държавни съдебни изпълнители да положат по-големи усилия за повишаване събираемостта на сумите по изпълнителни дела. Сравнителните данни за

общото постъпление и свършване на изпълнителните дела в Кърджалийския съдебен район, вкл. и останалите несвършени изпълнителни дела, ведно с постъпилите за събиране, събрани и останали за събиране суми в края на съответния отчетен период, за 2010 год. и за две години назад, могат да се проследят в таблицата:

Районни съдилища – Изпълнителни дела

Година	Брой постъпили дела	Сума за събиране	Свършени дела	Събрана сума	Останали несвършени дела	Останала сума за събиране
2008	351	2 744 182	707	1 245 068	2 439	9 300 665
2009	367	806 829	672	612 658	2 024	8 842 179
2010	545	2 450 102	418	411 087	2 151	9 786 037

Дейността по вписванията през отчетния период в районните съдилища бележи общо намаление през 2010 год. в сравнение в предходния отчетен период, дължащо се най-вече на намаление на постъпленето, образуването и свършването на нотариални дела в РС – Крумовград и РС – Ардино, както и на намаление на другите вписвания във всички районни съдилища, с изключение на РС – Момчилград, където е налице неголямо увеличение на вписванията. Следва да се отбележи и обстоятелството, че само в районите на РС – Кърджали и РС – Момчилград през цялата година е имало действащи частни нотариуси, при което не само дейността по вписванията, но и нотариалната дейност в РС – Крумовград и РС – Ардино е била осъществявана от съдиите по вписванията в посочените съдилища.

3. Предприети мерки от председателя на Окръжния съд и административните ръководители на районните съдилища в Кърджалийския съдебен район за подобряване на дейността на съдилищата. Повишаване на квалификацията на магистратите и съдебните служители в съдилищата.

Както и предишни години, така и през 2010 год. със заповеди на председателя на Окръжния съд е била регулирана работата на съда във връзка с правораздавателната, финансово-счетоводната и друга административна дейност на съда. Ежемесечно са изготвяни справки за срокове на изготвяне на съдебните актове по свършени дела, като са вземани своевременни мерки при констатирана забава в същото. Изцяло се прилага въведената през 2007 год. Система за финансово управление и контрол в съда, като през отчетния период са изгответи и утвърдени от председателя на съда редица вътрешни правила и политики – напр. „Правила за случайно разпределение на делата в Окръжен съд - гр.Кърджали”, „Вътрешни правила за достъп до обществена

информация”, „Вътрешни правила за дейността на архива” и др., които несъмнено водят до подобряване на дейността на съда. Всички съдилища от съдебния район имат интернет страници, на които се публикуват постановяваните съдебни актове, както и друга полезна за гражданите информация, което води до по-голяма прозрачност при осъществяване на дейността на съдилищата. За периода 30.08-03.09.2010 година бе извършена контролна проверка от Инспектората при ВСС във връзка с Акт за резултатите от извършената планова проверка през 2009 година/граждански дела/. Извода от проверката бе подобряване работата на съда, като цяло.

През 2010 год. не е било констатирано драстично забавяне на изготвяне на съдебни актове – за повече от три месеца, от съдии от съдебния район, като ежемесечно от председателите на съдилищата е упражняван контрол по отношение спазване сроковете на изготвяне на съдебните актове по свършените дела, чрез изготвяне на справки за всеки един съдия. Своевременно са били свеждани до знанието на председателите на районни съдилища решенията на ВСС и окръжни писма на МП, относящи се до финансови, организационни и др. въпроси, свързани с прилагането на закона и дейността на съдилищата. Осигурявана е възможност за участие на всички съдии от Окръжния и районните съдилища в различните мероприятия за обучение и повишаване квалификацията на съдиите – семинари и конференции, организирани от Националния институт на правосъдието, вкл. и в местни обучения, организирани от Окръжния съд и финансиирани от НИП. Съдии от Окръжния съд и районните съдилища в съдебния район са посещавали конференции, семинари и обучения по различни теми. Съдебни служители от Окръжния съд и районните съдилища са участвали в обучения и семинари, свързани с обучение по информационни технологии, за защита на класифицирана информация, работа по граждански и наказателни дела и др. През м.декември 2010 год. в Окръжния съд беше проведено и едно местно обучение за всички съдии от съдебния район, по темата: „Правни и практически проблеми на съдилищата от Кърджалийския съдебен район при прилагане на ГПК”.

В крайна сметка, имайки предвид изложеното и съобразявайки данните за дейността на районните съдилища, така както са изложени в годишните им отчетни доклади и в настоящият доклад, както и критериите за обективна оценка на работата им и резултатите от извършените контролни проверки от Инспектората към ВСС за работата на съдилищата по гражданските дела и отстраняване на констатираните при плановите проверки пропуски и нарушения, следва да се направи извода, че като цяло дейността на районните съдилища през отчетния период е била на много добро ниво. Тази оценка се отнася за всеки един районен съд в съдебния район, имайки предвид данните за средномесечна натовареност на съдиите, продължителността на разглеждане на делата, отлагане, свършване и сроковете за свършването им,

сроковете за изготвяне на съдебните актове и качеството на правораздавателната дейност. Следва председателите на районните съдилища да вземат необходимите мерки за отстраняване на констатирани и допускани нарушения и слабости, както и за изпълнение препоръките дадени при проверките от Инспектората, както от съдии при съответния съд, така и от служителите от съдебната администрация в съдилищата, и недопускането на такива слабости за в бъдеще, и най-вече по отношение подобряване на работата на съдилищата, свързано с движението на делата и качеството на правораздаването.

ПРИЛОЖЕНИЯ: 1. Приложение № 1 - “Отчет за работата на Окръжен съд – Кърджали през 2010 год.”; 2. Приложение № 2 – таблица за резултатите от работата на всеки съдия от Окръжния съд през 2010 год.; 3. Приложение № 3 – “Отчет за работата на Районен съд – Обобщен за всички РС от Кърджалийския съдебен район през 2010 год.”, ведно с приложените към него отчети за работата на РС – Кърджали, РС – Момчилград, РС – Крумовград и РС – Ардино през 2010 год.

гр. Кърджали
25.02.2011 год.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖЕН СЪД -
КЪРДЖАЛИ :**
/Г.МИЛУШЕВ/